

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2021/2167 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 24. studenoga 2021.****o pružateljima usluge servisiranja kredita i kupcima kredita te izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. i članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uspostava sveobuhvatne strategije za rješavanje problema neprihodonosnih kredita od prioritetne je važnosti za Uniju. Iako je odgovornost za rješavanje problema neprihodonosnih kredita prije svega na kreditnim institucijama i državama članicama, postoji i jasan interes Unije u pogledu smanjenja postojećih razina neprihodonosnih kredita i sprečavanja njihova pretjeranog akumuliranja u budućnosti. S obzirom na međusobnu povezanost bankarskih i financijskih sustava u Uniji, pri čemu kreditne institucije posluju u više područja nadležnosti i država članica, prisutan je značajan potencijal za pojavu učinaka prelijevanja među državama članicama, ali i na Uniju u cjelini, u smislu gospodarskog rasta i financijske stabilnosti.
- (2) Integrirani financijski sustav pojačat će otpornost ekonomske i monetarne unije na negativne šokove olakšavanjem prekogranične podjele rizika s privatnim sektorom uz istodobno smanjenje potrebe za podjelom rizika s javnim sektorom. Da bi se ostvarili ti ciljevi, Unija bi trebala dovršiti bankovnu uniju i nastaviti razvijati uniju tržišta kapitala. Rješavanje problema visokih razina loših kredita i njihova mogućeg akumuliranja u budućnosti ključno je za jačanje bankovne unije jer je neophodno za osiguravanje tržišnog natjecanja u bankarskom sektoru, očuvanje financijske stabilnosti i poticanje kreditiranja u cilju otvaranja radnih mjesta i ostvarenja rasta u Uniji.

⁽¹⁾ SL C 444, 10.12.2018., str. 15.⁽²⁾ SL C 367, 10.10.2018., str. 43.⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 19. listopada 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 9. studenoga 2021.

- (3) U zaključcima Vijeća od 11. srpnja 2017. o Akcijskom planu za rješavanje problema neprihodonosnih kredita u Europi („Akcijski plan”) razne institucije pozvane su da provedu primjerene mjere kako bi se dodatno odgovorilo na velik broj neprihodonosnih kredita u Uniji i spriječilo njihovo potencijalno akumuliranje u budućnosti. U Akcijskom planu utvrđuje se sveobuhvatan pristup koji je usmjeren na kombinaciju komplementarnih djelovanja politike u četiri područja: i. nadzor i regulacija banaka, ii. reforma okvirâ za restrukturiranje, nesolventnost i povrat duga, iii. razvoj sekundarnih tržišta za imovinu umanjene vrijednosti i iv. poticanje restrukturiranja bankarskog sustava. Mjere u tim područjima trebalo bi donijeti na nacionalnoj razini te prema potrebi na razini Unije. Komisija je sličnu namjeru najavila u svojoj komunikaciji od 11. listopada 2017. o dovršetku bankovne unije, u kojoj se pozvalo na donošenje sveobuhvatnog paketa mjera za rješavanje problema neprihodonosnih kredita u Uniji.
- (4) Ova će Direktiva, u kombinaciji s drugim mjerama koje je predložila Komisija, kao i djelovanje koje poduzimaju Europska središnja banka (ESB) u kontekstu nadzora banaka u okviru jedinstvenog nadzornog mehanizma i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA), koje je osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, stvoriti primjereno okruženje u kojem će se kreditne institucije moći posvetiti rješavanju problema neprihodonosnih kredita u svojim bilancama i smanjiti rizik akumuliranja neprihodonosnih kredita u budućnosti.
- (5) Pri razvoju makrobonitetnih pristupa sprečavanju nastanka sistemskih rizikâ povezanih s neprihodonosnim kreditima, Europski odbor za sistemske rizike, osnovan Uredbom (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, dužan je izdati, prema potrebi, makrobonitetna upozorenja i preporuke koji se odnose na sekundarno tržište neprihodonosnih kredita.
- (6) Uredbom (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ uvedena su u Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ nova pravila kojima se kreditnih institucija zahtijeva da izdvoje dostatne resurse za nove loše kredite, što bi trebao biti primjeren poticaj za rješavanje problema neprihodonosnih kredita u ranoj fazi te bi trebalo spriječiti njihovo pretjerano akumuliranje. Učinkovitijim mehanizmima naplate osiguranih kredita kreditnim bi se institucijama omogućila provedba holističke strategije za naplatu kredita u slučaju kada oni postanu neprihodonosni, uz snažne i učinkovite zaštitne mjere za dužnike. Međutim, ako razine neprihodonosnih kredita postanu previsoke, kreditne institucije trebale bi imati mogućnost da ih prodaju drugim subjektima na učinkovit, konkurentnim i transparentnim sekundarnim tržištima. Nadležna tijela kreditnih institucija pritom ih usmjeravaju na temelju postojećih specifičnih ovlasti koje imaju u odnosu na banke, odnosno takozvanih ovlasti drugog stupa na temelju Uredbe (EU) br. 575/2013. Ako neprihodonosni krediti postanu značajan i raširen problem, države članice imaju mogućnost osnovati nacionalna društva za upravljanje imovinom ili provesti druge alternativne mjere u okviru postojećih pravila o državnim potporama i sanaciji banaka.
- (7) Ovom bi Direktivom kreditnim institucijama trebalo omogućiti da bolje rješavaju problem neprihodonosnih kredita poboljšanjem uvjeta za prodaju kredita trećim stranama. Osim toga, kada se kreditne institucije suoče s velikim akumuliranjem neprihodonosnih kredita, a nedostaje im potrebno osoblje i stručno znanje za njihovo servisiranje, trebale bi moći ili eksternalizirati servisiranje tih kredita specijaliziranom pružatelju usluge servisiranja kredita ili prenijeti ugovore o kreditu na kupca kredita koji ima potrebnu sklonost preuzimanju rizika i stručno znanje za upravljanje njime.
- (8) Iako se u nekim državama članicama u javnoj raspravi obično govori o „zajmovima” i „bankama”, u nastavku se upotrebljavaju izrazi „kredit” ili „ugovor o kreditu” i „kreditna institucija”. Uz to, ovom su Direktivom obuhvaćena i prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu i sam ugovor o neprihodonosnom kreditu.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru financijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike (SL L 331, 15.12.2010., str. 1.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2019/630 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za neprihodujuće izloženosti (SL L 111, 25.4.2019., str. 4.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

- (9) Ovom bi se Direktivom trebao potaknuti razvoj sekundarnih tržišta neprihodonosnih kredita u Uniji uklanjanjem prepreka i uvođenjem zaštitnih mehanizama za prijenos neprihodonosnih kredita s kreditnih institucija na kupce kredita, uz istodobnu zaštitu prava dužnika. U svim usvojenim mjerama trebalo bi uskladiti zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita. Ovom bi Direktivom stoga trebalo uspostaviti okvir na razini Unije i za kupce neprihodonosnih kredita i za pružatelje usluge servisiranja ugovora o neprihodonosnom kreditu koje odobravaju kreditne institucije, pri čemu bi pružatelji usluge servisiranja kredita trebali ishoditi odobrenje za rad od nadležnih tijela država članica i podlijegati njihovoj nadzoru.
- (10) Kupci kredita i pružatelji usluge servisiranja kredita zasad ne mogu iskoristiti sve prednosti unutarnjeg tržišta zbog prepreka prouzročenih razlikama u nacionalnim sustavima te nepostojanjem odgovarajućeg i koherentnog regulatornog i nadzornog sustava. Trenutačno ne postoje zajednički standardi Unije za reguliranje pružatelja usluga servisiranja kredita. Osobito nisu utvrđeni zajednički standardi za reguliranje naplate dugova. Države članice imaju vrlo različita pravila o tome kako kupci kredita mogu steći ugovore o kreditu od kreditnih institucija. Kupci kredita koji kupuju kredit koji su odobrile kreditne institucije u nekim državama članicama nisu regulirani, dok u drugima podliježu različitim zahtjevima, koji se ponekad svode na zahtjev za ishodenjem odobrenja za rad kao kreditna institucija. Te razlike u regulatornim zahtjevima rezultirale su ozbiljnim preprekama zakonitoj prekograničnoj kupnji kredita u Uniji, uglavnom zbog povećanih troškova povezanih s usklađivanjem s kojima se suočavaju oni koji žele kupiti kreditne portfelje. Kao posljedica toga kupci kredita posluju u ograničenom broju država članica, zbog čega je tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu slabo, a broj zainteresiranih kupaca kredita i dalje nizak. To pak dovodi do neučinkovitosti sekundarnog tržišta neprihodonosnih kredita. Osim toga, tržišta neprihodonosnih kredita koja su u osnovi nacionalna tržišta bilježe mali obujam transakcija.
- (11) Ograničeno sudjelovanje kupaca kredita rezultira niskom potražnjom, slabim tržišnim natjecanjem i niskim kupovnim cijenama portfelja ugovora o kreditu na sekundarnim tržištima, što kreditne institucije odvraća od prodaje ugovora o neprihodonosnom kreditu. Prema tomu, postoji i jasan interes Unije u pogledu razvoja tržišta kredita koje odobravaju kreditne institucije i prodaju kupcima kredita. Kreditnim institucijama trebalo bi s jedne strane omogućiti da ugovore o neprihodonosnom kreditu prodaju u cijeloj Uniji na učinkovitim, konkurentnim i transparentnim sekundarnim tržištima. S druge strane, s dovršetkom bankovne unije i unije tržišta kapitala bit će nužno djelovati kako bi se spriječilo akumuliranje ugovora o neprihodonosnom kreditu u bilancama kreditnih institucija kako bi one mogle nastaviti obavljati svoju funkciju financiranja gospodarstva. Stoga su ovom Direktivom obuhvaćeni kupci kredita koji u okviru svoje trgovinske, poslovne ili profesionalne djelatnosti stječu ugovor o kreditu samo ako je taj ugovor o kreditu ugovor o neprihodonosnom kreditu.
- (12) Neprihodonosni krediti koje je izvorno odobrila kreditna institucija mogu u procesu servisiranja kredita postati prihodonosni. U tom slučaju pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi moći nastaviti obavljati svoje aktivnosti na temelju odobrenja za rad pružatelja usluge servisiranja kredita u skladu s ovom Direktivom.
- (13) Pojedine države članice reguliraju aktivnosti servisiranja kredita, ali to ne čine u jednakoj mjeri. Kao prvo, te aktivnosti reguliraju samo neke države članice, ali su i u onima koje to čine one vrlo neujednačeno definirane. Povećani troškovi usklađivanja s propisima prepreka su razvoju strategija širenja poslovanja putem sekundarnog poslovnog nastana ili prekograničnim pružanjem usluga. Kao drugo, velik broj država članica zahtijeva ishodenje odobrenja za rad za neke od aktivnosti koje obavljaju ti pružatelji usluge servisiranja kredita. Tim odobrenjima za rad uvode se različiti zahtjevi, no ne predviđaju se mogućnosti prekograničnog širenja. To pak predstavlja prepreku pružanju prekograničnih usluga. Naposljetku, u nekim se slučajevima zakonom zahtijeva postojanje lokalnog poslovnog nastana, što ometa ostvarivanje slobode pružanja prekograničnih usluga.
- (14) Iako pružatelji usluge servisiranja kredita mogu pružati usluge kreditnim institucijama i kupcima kredita koji nisu kreditne institucije, konkurentno i integrirano tržište za pružatelje usluge servisiranja kredita povezano je s razvojem konkurentnog i integriranog tržišta za kupce kredita. Kupci kredita često odlučuju eksternalizirati aktivnosti servisiranja drugim subjektima jer sami nemaju kapacitete za servisiranje kredita, te stoga mogu biti neskloni kupnji kredita od kreditnih institucija ako ne mogu eksternalizirati određene usluge.
- (15) Nedostatak konkurentskog pritiska na tržištu kupnje kredita i servisiranja kredita dovodi do toga da društva koja se bave servisiranjem kredita kupcima kredita naplaćuju visoke naknade za svoje usluge, što dovodi do niskih cijena na sekundarnim tržištima kredita. Zbog toga su kreditne institucije manje motivirane da riješe problem neprihodonosnih kredita.

- (16) Stoga je potrebno djelovanje na razini Unije kako bi se razjasnio položaj kupaca kredita i pružatelja usluge servisiranja kredita u odnosu na neprihodonosni kredit koji su izvorno odobrile kreditne institucije. Međutim, ovom Direktivom ne dovode se u pitanje pravila Unije i nacionalno pravo kojim je uređeno odobravanje kredita, među ostalim i u slučajevima kada se može smatrati da su pružatelji usluge servisiranja kredita uključeni u kreditno posredovanje. Ovom Direktivom također se ne dovode u pitanje nacionalna pravila kojima se uvode dodatni zahtjevi za kupca kredita ili pružatelja usluge servisiranja kredita u pogledu ponovnog pregovaranja o uvjetima ugovora o kreditu.
- (17) Države članice mogu regulirati aktivnosti servisiranja kredita koje nisu obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, kao što su usluge koje se nude za ugovore o kreditima koje odobravaju nekreditne institucije ili aktivnosti servisiranja kredita koje obavljaju fizičke osobe, među ostalim utvrđivanjem zahtjeva jednakovrijednih onima iz ove Direktive. Ti subjekti i fizičke osobe, međutim, ne bi imali mogućnost pružanja tih usluga u drugim državama članicama.
- (18) Ova Direktiva ne bi smjela utjecati na ograničenja u okviru nacionalnog prava u pogledu prijenosa prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili prijenosa samog ugovora o neprihodonosnom kreditu koji nije raskinut u skladu s nacionalnim građanskim pravom s učinkom da svi iznosi plativi na temelju ugovora o kreditu dopijevaju odmah, ako se to zahtijeva za prijenos na subjekt izvan bankarskog sustava. U skladu s time u nekim će državama članicama, uzimajući u obzir nacionalna pravila, nereguliranim vjerovnicima i dalje biti ograničena mogućnost stjecanja ugovora o neprihodonosnom kreditu koji nisu dospjeli ili su dospjeli manje od 90 dana ili nisu raskinuti u skladu s nacionalnim građanskim pravom. Države članice mogu regulirati prijenos ugovora o prihodonosnom kreditu, među ostalim i uvođenjem zahtjeva koji su jednakovrijedni onima iz ove Direktive.
- (19) Ova Direktiva ne bi smjela utjecati na pravo Unije koje se odnosi na pravosudnu suradnju u građanskim stvarima, posebno odredbe o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze i nadležnost, uključujući primjenu tih akata i odredaba u pojedinačnim slučajevima na temelju uredaba (EZ) br. 593/2008 ⁽⁸⁾ i (EU) br. 1215/2012 ⁽⁹⁾ Europskog parlamenta i Vijeća. Svi vjerovnici i osobe koje ih zastupaju dužni su poštovati pravo Unije u svojim odnosima s potrošačima i nacionalnim tijelima kako bi se osigurala zaštita prava potrošača.
- (20) Pružatelji usluge servisiranja kredita i kupci kredita uvijek trebaju djelovati u dobroj vjeri, pošteno postupati prema dužnicima i poštovati njihovu privatnost. Dužnike ne smiju uznemirivati niti im davati obmanjujuće informacije. Prije prve naplate duga i kad god to dužnici zatraže, trebali bi im dostaviti informacije o, među ostalim, obavljenom prijenosu, identifikacijske podatke i podatke za kontakt kupca kredita i pružatelja usluge servisiranja kredita, ako je on imenovan, kao i informacije o iznosima koje dužnik duguje te izjavu o tome da se cjelokupno relevantno pravo Unije i nacionalno pravo i dalje primjenjuju.
- (21) Osim toga, ovom se Direktivom ne smanjuje područje primjene pravila Unije o zaštiti potrošača te bi kupci kredita u mjeri u kojoj se smatraju vjerovnicima u skladu s direktivama 2008/48/EZ ⁽¹⁰⁾ i 2014/17/EU ⁽¹¹⁾ Europskog parlamenta i Vijeća, trebali podlijegati posebnim obvezama određenima člankom 20. Direktive 2008/48/EZ odnosno člankom 35. Direktive 2014/17/EU. Nadalje, ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje zaštita potrošača zajamčena Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾, kojom se zabranjuje nepoštena poslovna

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) (SL L 177, 4.7.2008., str. 6.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

⁽¹¹⁾ Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014., str. 34.).

⁽¹²⁾ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

praksa, uključujući onu koja se provodi tijekom izvršenja ugovora, ako je potrošač doveden u zabludu u pogledu prava ili obveza potrošača ili je izložen uznemiravanju, prisili ili nedopuštenom utjecaju, među ostalim u pogledu vremena, lokacije, prirode ili postojanosti mjera izvršenja, u pogledu uporabe prijetjećeg ili uvredljivog jezika ili ponašanja, ili prijetnji u smislu poduzimanja radnji koja se pravno ne mogu poduzeti.

- (22) Člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima jamči se pravo na pravično i javno ispitivanje slučaja pred neovisnim i nepristranim sudom te mogućnost biti savjetovan, branjen i zastupan od strane odvjetnika. To može biti od posebne važnosti za potpuno i cjelovito razumijevanje svih pitanja i pravnih argumenata koji se razmatraju te za osiguravanje sveobuhvatne pripreme sudskog zastupanja u predmetu spora. Dužnici koji nemaju dovoljno sredstava trebali bi moći koristiti pravnu pomoć ako je to potrebno kako bi se zajamčio učinkovit pristup pravosuđu i pod uvjetima utvrđenima u primjenjivim nacionalnim propisima.
- (23) Kreditne institucije Unije obavljaju aktivnosti servisiranja kredita u okviru redovnog poslovanja. One imaju iste obveze u odnosu na ugovore o kreditu koje su same odobrile i one koje su kupile od druge kreditne institucije. Budući da one već podliježu regulaciji i nadzoru, primjena ove Direktive na njihove aktivnosti servisiranja i kupnje kredita značila bi bespotrebno dupliciranje troškova ishođenja odobrenja za rad i usklađivanja s propisima te one stoga nisu obuhvaćene ovom Direktivom. Eksternalizacija aktivnosti servisiranja kredita od strane kreditnih institucija, kada je riječ i o ugovorima o prihodonosnom i o ugovorima o neprihodonosnom kreditu, s pružateljima usluge servisiranja kredita ili drugim trećim stranama, također je izvan područja primjene ove Direktive jer se od kreditnih institucija već zahtijeva da se pridržavaju primjenjivih pravila o eksternalizaciji. Nadalje, ovom Direktivom nisu obuhvaćeni vjerovnici koji nisu kreditne institucije, ali su unatoč tomu pod nadzorom nadležnog tijela države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili s Direktivom 2014/17/EU te aktivnosti servisiranja kredita koji su odobreni potrošačima obavljaju u okviru svojeg uobičajenog poslovanja kada aktivnosti servisiranja kredita obavljaju u toj državi članici. Osim toga, upravitelji alternativnih investicijskih fondova, društva za upravljanje i društva za investicije (pod uvjetom da društvo za investicije nije imenovalo društvo za upravljanje) koji imaju odobrenje za rad ili su registrirani u skladu s Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾ ili Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ također ne bi trebali biti obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive. Naposljetku, neke profesije u okviru svojeg rada obavljaju pomoćne aktivnosti slične aktivnostima servisiranja kredita, primjerice javni bilježnici, odvjetnici i sudski izvršitelji koji svoju profesionalnu djelatnost obavljaju u skladu s nacionalnim pravom i koji su odgovorni za provedbu obvezujućih mjera te bi stoga države članice trebale biti u mogućnosti te profesije izuzeti iz primjene ove Direktive.
- (24) Kako bi se postojećim kupcima kredita i pružateljima usluge servisiranja kredita omogućila prilagodba zahtjevima nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva, a posebno kako bi se omogućilo izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita, ovom se Direktivom subjektima koji trenutačno u skladu s nacionalnim pravom obavljaju aktivnosti servisiranja kredita omogućuje da to nastave činiti u svojoj matičnoj državi članici u razdoblju od šest mjeseci nakon roka za prenošenje ove Direktive. Nakon isteka tog šestomjesečnog roka na tržištu bi trebalo biti dopušteno poslovati samo pružateljima usluge servisiranja kredita koji su dobili odobrenje za rad u skladu s nacionalnim pravom kojim se prenosi ova Direktiva.
- (25) Države članice koje su već uvele pravila jednakovrijedna onima koja su za aktivnosti servisiranja kredita utvrđena u ovoj Direktivi, ili i stroža od njih, u svojem nacionalnom pravu kojim se prenosi ova Direktiva trebale bi predvidjeti mogućnost da se postojeći subjekti koji obavljaju aktivnosti servisiranja kredita automatski priznaju kao ovlašteni pružatelji usluge servisiranja kredita.
- (26) Izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita za obavljanje aktivnosti servisiranja kredita u cijeloj Uniji trebalo bi podlijeći jedinstvenom i usklađenom skupu uvjeta koje bi nadležna tijela trebala na proporcionalan način primjenjivati.

⁽¹³⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

- (27) Kako bi se izbjeglo smanjenje zaštite dužnika i u cilju promicanja povjerenja, uvjetima za izdavanje i zadržavanje odobrenja za rad pružatelja usluge servisiranja kredita trebalo bi osigurati da pružatelji usluge servisiranja kredita, osobe koje imaju kvalificirani udio u pružateljima usluge servisiranja kredita i članovi upravljačkog ili administrativnog tijela nemaju policijski dosje u odnosu na relevantne kaznene prekršaje povezane s, među ostalim, kaznenim djelima protiv imovine, kaznenim djelima povezanim s financijskim aktivnostima, pranjem novca, prijevarom ili kaznenim djelima protiv fizičkog integriteta te da nisu u postupku u slučaju nesolventnosti niti su bili u stečaju, osim ako su ponovno počeli poslovati u skladu s nacionalnim pravom. Usklađenost sa zahtjevom da su članovi upravljačkog ili administrativnog tijela pružatelja usluge servisiranja kredita u svojim prošlim poslovnim odnosima s nadzornim i regulatornim tijelima bili transparentni, otvoreni i spremni na suradnju trebala bi se ocijeniti na temelju informacija koje su nadležnom tijelu bile dostupne ili za koje je znalo u trenutku izdavanja odobrenja za rad. Ako informacije nisu dostupne ili ako nema saznanja o bilo kakvim informacijama ili ako u tom trenutku nije bilo prethodne interakcije s nadzornim i regulatornim tijelima, zahtjev se smatra ispunjenim.
- (28) Države članice trebale bi osigurati da cijelo upravljačko tijelo pružatelja usluge servisiranja kredita ima odgovarajuće znanje i iskustvo za vođenje poslovanja na kompetentan i odgovaran način, u skladu s aktivnošću koja će se obavljati. Svaka država članica treba utvrditi zahtjeve u pogledu dobrog ugleda, odgovarajućeg znanja i iskustva, no to ne bi trebalo spriječiti slobodno kretanje ovlaštenih pružatelja usluge servisiranja kredita unutar Unije. U tu bi svrhu EBA trebala izraditi smjernice kako bi se umanjio rizik od različitih tumačenja zahtjeva u pogledu odgovarajućeg znanja i iskustva. Naposljetku, kako bi se osigurala usklađenost s pravilima o zaštiti dužnika i s pravilima o zaštiti osobnih podataka, trebalo bi uspostaviti primjerene upravljačke aranžmane i mehanizme unutarnje kontrole, kao i primjerene postupke za evidenciju i obradu pritužbi te bi nad njima trebalo provoditi nadzor. Osim toga, pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi imati uspostavljene odgovarajuće postupke za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, ako se nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾ pružatelji usluge servisiranja kredita određuju kao obveznici u svrhu sprečavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma. Nadalje, pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi biti obvezni postupati pošteno i na odgovarajući način voditi računa o financijskom stanju dužnika. Ako su usluge savjetovanja o upravljanju dugom kojima se olakšava otplata duga dostupne na nacionalnoj razini, pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi razmotriti mogućnost da dužnike upute na te usluge.
- (29) Države članice trebale bi u svojem nacionalnom pravu kojim se prenosi ova Direktiva utvrditi smiju li pružatelji usluge servisiranja kredita dok obavljaju aktivnosti servisiranja kredita na njihovu državnom području primati i držati sredstva dužnika. U slučajevima kada je primanje i držanje sredstava dužnika dopušteno u državi članici, a pružatelji usluge servisiranja kredita to namjeravaju učiniti u okviru svojeg poslovnog modela, na te pružatelje usluge servisiranja kredita trebali bi se primjenjivati dodatni zahtjevi kako bi se riješilo pitanje rizika koji bi mogli nastati u slučajevima nesolventnosti, odnosno odvajanje računa i sredstava, kao i u slučajevima otpusta dužnika. Ako matična država članica pružatelja usluge servisiranja kredita zabranjuje pružateljima usluge servisiranja kredita primanje i držanje sredstava dužnika, pružatelj usluge servisiranja kredita tada to ne može učiniti ni u svojoj matičnoj državi članici ni u bilo kojoj državi članici domaćinu, čak i ako država članica domaćin dopušta primanje i držanje sredstava, upravo zato što njegova matična država članica nije pružatelju usluga servisiranja kredita izdala odobrenje za rad u tu svrhu. Međutim, ako matična država članica pružateljima usluge servisiranja kredita dopušta primanje i držanje sredstava dužnika te relevantne zahtjeve uvrsti u svoje nacionalno pravo, pružatelj usluge servisiranja kredita trebao bi moći primati i držati sredstva dužnika u svojoj matičnoj državi članici, kao i u bilo kojoj državi članici domaćinu koja također dopušta primanje i držanje sredstava dužnika.
- (30) Kako bi se izbjegli dugotrajni postupci i nesigurnost, potrebno je utvrditi zahtjeve u pogledu informacija koje se zahtijevaju od podnositelja zahtjeva za odobrenje za rad pružatelja usluge servisiranja kredita te razumne roкове za izdavanje odobrenja za rad i uvjete u kojima se ono oduzima. Ako nadležna tijela oduzmu odobrenje za rad pružatelju usluge servisiranja kredita koji aktivnosti servisiranja kredita obavlja u drugim državama članicama, o tome bi trebalo obavijestiti nadležna tijela države članice domaćina i države članice u kojoj je odobren kredit ako se ona razlikuje od države članice domaćina i matične države članice. Isto tako, u matičnoj državi članici i državi članici domaćinu trebalo bi uspostaviti ažurirani javni registar ili popis te ga učiniti javno dostupnim na internetskim stranicama nadležnih tijela kako bi se osigurala transparentnost u pogledu broja i identiteta ovlaštenih pružatelja usluge servisiranja kredita.

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- (31) Ugovorni odnos između pružatelja usluge servisiranja kredita i kupca kredita te obveze pružatelja usluge servisiranja kredita prema kupcu kredita ne bi trebali biti izmijenjeni zbog eksternalizacije aktivnosti servisiranja kredita s izvođačima servisiranja kredita. Pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi biti dužni zajamčiti da eksternalizacija njihovih aktivnosti servisiranja kredita izvođačima servisiranja kredita ne uzrokuje neprimjereni operativni rizik ili neusklađenost izvođača servisiranja kredita sa zahtjevima na razini Unije ili s nacionalnim pravom i da se time ne ograničavaju kapaciteti regulatornog nadzornog tijela za obavljanje njegove zadaće i jamčenje zaštite prava dužnika.
- (32) Kada kupac kredita upravljanje ugovorom o kreditu i njegovo izvršenje povjeri pružatelju usluge servisiranja kredita, kupac kredita prenosi svoja prava i obveze te svoj izravan kontakt s dužnikom na pružatelja usluge servisiranja kredita, ali krajnja odgovornost i dalje ostaje na njemu. U skladu s tim, odnos između kupca kredita i pružatelja usluge servisiranja kredita trebao bi biti jasno definiran u pisanom ugovoru o servisiranju kredita, a nadležna tijela trebala bi moći provjeriti kako je taj odnos određen. Nadalje, pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi postupati pošteno i na odgovarajući način voditi računa o financijskom stanju dužnika. Ako kupac kredita servisiranje ugovora o kreditu koje stekne ne obavlja sam, države članice trebale bi moći propisati da se pružatelj usluge servisiranja kredita i kupac kredita u okviru ugovora o servisiranju kredita moraju dogovoriti da će pružatelj usluge servisiranja kredita prije eksternalizacije aktivnosti servisiranja kredita o tome obavijestiti kupca kredita.
- (33) Kako bi se jamčilo pravo pružatelja usluge servisiranja kredita na obavljanje prekograničnih aktivnosti i predvidio njihov nadzor, ovom se Direktivom uspostavlja postupak za ostvarivanje prava ovlaštenog pružatelja usluge servisiranja kredita na obavljanje prekograničnih djelatnosti. Komunikacija između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina te s pružateljem usluge servisiranja kredita trebala bi se odvijati u razumnim rokovima. Nadležna tijela države članice u kojoj je odobren kredit trebala bi od nadležnih tijela matične države članice primati i informacije o prekograničnim aktivnostima.
- (34) Pružatelj usluge servisiranja kredita koji aktivnosti obavlja u državi članici domaćinu trebao bi podlijegati ograničenjima i zahtjevima utvrđenima u nacionalnom pravu te države članice domaćina u skladu s ovom Direktivom, uključujući, prema potrebi, zabranu primanja i držanja sredstava dužnika, a koji nisu povezani s drugim zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita. Ako se u skladu s nacionalnim odredbama države članice domaćina kojima se prenosi ova Direktiva uvedu dodatni zahtjevi za izdavanje odobrenja za rad pružatelja usluge servisiranja kredita, takvi dodatni zahtjevi ne bi se trebali primjenjivati na pružatelje usluge servisiranja kredita koji obavljaju prekogranične aktivnosti servisiranja kredita u toj državi članici domaćinu.
- (35) Kako bi se osigurao učinkovit i djelotvoran nadzor prekograničnih pružatelja usluge servisiranja kredita, trebalo bi uspostaviti poseban okvir za suradnju između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina i, prema potrebi, nadležnih tijela države članice u kojoj je kredit odobren. Tim bi se okvirom trebala omogućiti razmjena informacija uz istodobno očuvanje njihove povjerljivosti, poslovne tajne, zaštite prava pojedinaca i prava poduzeća, izravna i neizravna inspekcija, pružanje pomoći te obavješćivanje o rezultatima provjera i nadzora i o svim poduzetim mjerama.
- (36) Mogućnost pristupa svim relevantnim informacijama trebao bi biti važan preduvjet za preuzimanje uloge kupca kredita i pružatelja usluge servisiranja kredita te bi države članice to trebale osigurati uz istodobno poštovanje pravila o zaštiti podataka na razini Unije i na nacionalnoj razini. U tom je kontekstu ključno da kreditne institucije potencijalnim kupcima kredita dostave detaljne informacije kako bi im omogućile da provedu vlastitu procjenu vrijednosti prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu. Kreditne institucije trebale bi te informacije dostaviti samo jednom tijekom postupka, bilo tijekom početne faze bilo tijekom sljedećih faza, ali u svakom slučaju prije sklapanja ugovora o prijenosu. Ta obveza dostavljanja informacija nužna je i opravdana kako bi potencijalni kupci kredita mogli donijeti informirane odluke prije zaključenja transakcije te je stoga legitimno da kreditne institucije razmjenjuju osobne podatke dužnika s potencijalnim kupcima kredita. Te bi informacije trebale biti strogo ograničene na ono što je nužno kako bi se potencijalnim kupcima kredita omogućilo da procijene vrijednost prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu kao i vjerojatnost povrata vrijednosti tog ugovora. Države članice trebale bi osigurati da je dostavljanje informacija potencijalnim kupcima kredita i njihova naknadna uporaba u skladu s relevantnim okvirom Unije za zaštitu podataka.

- (37) Trebalo bi se zahtijevati da je kreditna institucija koja prenosi ugovore o neprihodonosnom kreditu dužna svoje nadležno tijelo i nadležna tijela države članice domaćina dvaput godišnje obavještavati barem o ukupnom nepodmirenom iznosu prenesenih kreditnih portfelja, kao i o broju i veličini obuhvaćenih kredita te o tome jesu li prijenosom obuhvaćeni i ugovori o kreditu sklopljeni s potrošačima. Za svaki kreditni portfelj prenesen u okviru jedne transakcije dostavljene informacije trebale bi obuhvaćati identifikacijsku oznaku pravne osobe (LEI) kupca kredita, ili prema potrebi njegova predstavnika, ili, kada ona nije dostupna, identitet i adresu kupca kredita, a prema potrebi i njegova predstavnika u Uniji. Nadležna tijela trebala bi moći zahtijevati da se, kad god to smatraju potrebnim, informacije umjesto polugodišnje dostavljaju svaka tri mjeseca, među ostalim zbog velikog broja transakcija tijekom kriznog razdoblja. Nadležna tijela države članice domaćina trebala bi biti dužna te informacije prosljediti tijelima nadležnima za nadzor kupca kredita. Ti zahtjevi za transparentnost omogućuju usklađeno i učinkovito praćenje prijenosa ugovora o kreditu u Uniji. U cilju poštovanja načela proporcionalnosti, nadležna tijela trebala bi, kako bi se izbjeglo dupliciranje, uzeti u obzir informacije koje su im već dostupne na druge načine, posebno u pogledu kreditnih institucija. Države članice trebale bi osigurati da je za zahtjeve za obavješćivanje nadležnih tijela u pogledu kreditnog portfelja nakon prijenosa takvog portfelja na kupca kredita i dalje odgovoran pružatelj usluge servisiranja kredita.
- (38) U akcijskom planu prepoznato je da bi se podatkovna infrastruktura kreditnih institucija ojačala postojanjem jedinstvenih i standardiziranih podataka za ugovore o neprihodonosnom kreditu. EBA je sastavila obrasce za podatke koji sadržavaju informacije o kreditnim izloženostima u knjizi pozicija kojima se ne trguje i omogućuju potencijalnim kupcima da procijene vrijednost ugovora o kreditu i provedu dubinsku analizu. S jedne strane, primjenom tih obrazaca na ugovore o kreditu smanjile bi se neravnoteže u pogledu informacija između potencijalnih kupaca i prodavatelja ugovora o kreditu i tako pridonijelo razvoju funkcionalnog sekundarnog tržišta u Uniji. S druge strane, ako su pretjerano detaljni, ti obrasci za podatke mogu stvoriti prekomjerno opterećenje za kreditne institucije bez znatne dobiti u pogledu informacija. Stoga bi EBA trebala preispitati obrasce za podatke kako bi ih dalje razvila u provedbene tehničke standarde za kreditne institucije. Od kreditnih institucija trebalo bi se zahtijevati da obrasce za podatke upotrebljavaju za prijenose ugovora o neprihodonosnom kreditu, uključujući prijenose drugim kreditnim institucijama. Ta bi se obveza trebala primjenjivati samo na prijenose ugovora o neprihodonosnom kreditu i ne obuhvaća složene transakcije u kojima su ugovori o neprihodonosnom kreditu uključeni kao dio takve transakcije, uključujući prodaju podružnica, prodaju poslovnih linija ili prodaju portfelja klijenata koja nije ograničena na ugovore o neprihodonosnom kreditu i prijenose kao dio tekućeg restrukturiranja kreditne institucije prodavateljice u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, sanacije ili likvidacije. Kako bi se poštovalo načelo proporcionalnosti, ti zahtjevi u pogledu informacija trebali bi se primjenjivati na kreditne institucije na proporcionalan način, pri čemu treba voditi računa o prirodi i veličini kredita. Istodobno, opsegom obveze kreditnih institucija da poštuju obrasce za podatke trebalo bi uzeti u obzir datum sklapanja ugovora o neprihodonosnom kreditu. Drugi prodavatelji ugovora o kreditu trebali bi moći koristiti te standarde pri vrednovanju ugovora o kreditu za prodaju. Osim toga, ako su u slučaju sekuritizacijskih transakcija predviđeni obvezni obrasci za transparentnost, trebalo bi izbjeći da ova Direktiva dovede do dvostrukog izvješćivanja.
- (39) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih tehničkih standarda koje izrađuje EBA kako bi se odredili obrasci koje kreditne institucije trebaju upotrebljavati za pružanje informacija koje se zahtijevaju u skladu s ovom Direktivom. Komisija bi trebala donijeti te provedbene tehničke standarde putem provedbenih akata na temelju članka 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.
- (40) Budući da kupci kredita ne stvaraju novi kredit, već, kako je predviđeno u ovoj Direktivi, kupuju samo postojeće ugovore o neprihodonosnom kreditu na vlastiti rizik, oni ne otvaraju bonitetna pitanja i njihov potencijalni doprinos sistemskom riziku je zanemariv. Stoga nije opravdano zahtijevati da kupci kredita podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad, no ipak je važno da se pravila o zaštiti potrošača na razini Unije i nacionalnoj razini i dalje primjenjuju i da prava dužnika ostanu nepromijenjena u odnosu na prava koja proizlaze iz inicijalnog ugovora o kreditu.
- (41) Kupci kredita iz trećih zemalja mogli bi dužnicima otežati pozivanje na prava koja su im zajamčena na temelju prava Unije, a nacionalnim tijelima nadzor izvršenja neprihodonosnih ugovora o kreditu. Kreditne institucije također bi mogle biti nesklorne prijenosu tih neprihodonosnih ugovora o kreditu kupcima kredita iz trećih zemalja zbog reputacijskog rizika povezanog s takvim prenošenjem. U mjeri u kojoj predstavnik kupca kredita iz treće zemlje odobrenih fizičkim osobama, uključujući potrošače i samozaposlene osobe, ili kredita odobrenih mikropoduzećima

te malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) nije kreditna institucija ili nekreditna institucija koju nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili Direktivom 2014/17/EU, ili pružatelj usluge servisiranja kredita koji ima odobrenje za rad u Uniji, taj bi predstavnik trebao imenovati takav subjekt kako bi se osiguralo da se nakon prijenosa ugovora o neprihodnosnom kreditu očuvaju isti standardi prava dužnika.

- (42) Nadalje, kako bi se bolje zajamčilo očuvanje istih standarda prava potrošača nakon prijenosa ugovora o neprihodnosnom kreditu, za obavljanje aktivnosti servisiranja kredita u pogledu ugovorâ o neprihodnosnom kreditu sklopljenih s potrošačima i od kupca kredita koji ima prebivalište u Uniji, odnosno koji ima registrirano sjedište ili, ako po svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji, trebalo bi zahtijevati da imenuju kreditnu instituciju ili nekreditnu instituciju koju nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili Direktivom 2014/17/EU, ili pružatelja usluge servisiranja kredita.
- (43) Države članice domaćini trebale bi moći proširiti obvezu imenovanja pružatelja usluge servisiranja kredita u vezi s drugim ugovorima o kreditu. U slučajevima kada prijenos kreditnog portfelja uključuje ugovore o kreditu s potrošačima, drugim fizičkim osobama ili MSP-ovima za koje se zahtijeva imenovanje kreditne institucije ili nekreditne institucije koju nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili Direktivom 2014/17/EU, ili pružatelja usluge servisiranja kredita, a istodobno uključuje i druge ugovore o kreditu za koje se takvo imenovanje ne zahtijeva, kupac kredita ili, prema potrebi, njegov predstavnik trebali bi ispuniti obvezu imenovanja u pogledu ugovora o kreditu s potrošačima, drugim fizičkim osobama ili MSP-ovima. Pružatelj usluge servisiranja kredita i kupac kredita trebali bi poštovati primjenjivo pravo na razini Unije i nacionalnoj razini, dok bi nacionalnim tijelima u pojedinačnim državama članicama trebalo dati potrebne ovlasti kako bi im se omogućio učinkovit nadzor njihove djelatnosti.
- (44) Ako se od kupca kredita ili njegova predstavnika imenovanog u skladu s ovom Direktivom zahtijeva da imenuje pružatelja usluge servisiranja kredita ili kreditnu instituciju ili nekreditnu instituciju koju nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili Direktivom 2014/17/EU te ako on ili njegov predstavnik odluči sâm upravljati pravima i obvezama povezanim s pravima vjerovnika u okviru ugovora o neprihodnosnom kreditu i izvršavati ih, ili upravljati samim ugovorom o neprihodnosnom kreditu, kupac kredita ili njegov predstavnik imenovan u skladu s ovom Direktivom smatra se pružateljem usluge servisiranja kredita te bi u skladu s ovom Direktivom trebao dobiti odobrenje za rad.
- (45) Kupci kredita koji koriste usluge pružatelja usluge servisiranja kredita ili kreditnih institucija ili nekreditnih institucija koje nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili Direktivom 2014/17/EU trebali bi o tome obavijestiti nadležna tijela svoje matične države članice kako bi se relevantnim nadležnim tijelima omogućilo izvršavanje njihovih nadzornih ovlasti u pogledu ponašanja pružatelja usluge servisiranja kredita ili kreditne institucije ili nekreditne institucije koju nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili s Direktivom 2014/17/EU prema dužniku. Osim toga, ako kupci kredita angažiraju drugog pružatelja usluge servisiranja kredita, kreditnu instituciju ili nekreditnu instituciju koju nadzire nadležno tijelo države članice u skladu s Direktivom 2008/48/EZ ili Direktivom 2014/17/EU, dužni su o tome pravodobno obavijestiti nadležna tijela zadužena za nadzor nad njima.
- (46) Kupci kredita koji izravno izvršavaju ugovor o kreditu trebali bi to učiniti u skladu sa pravom koje se primjenjuje na ugovor o kreditu, uključujući pravila o zaštiti potrošača koja se primjenjuju na dužnika. Nacionalna pravila koja se konkretno odnose na izvršavanje ugovora, zaštitu potrošača i kazneno pravo nastavljaju se primjenjivati pa bi nadležna tijela trebala na državnom području država članica osigurati usklađenost tih kupaca kredita s tim pravilima.
- (47) Kako bi se olakšalo izvršavanje obveza utvrđenih u ovoj Direktivi, ako kupac kredita nema prebivalište u Uniji odnosno nema registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji, nacionalnim propisima kojima se prenosi ova Direktiva trebalo bi predvidjeti da u slučaju zaključenja prijenosa ugovora o kreditu kupac kredita iz treće zemlje imenuje predstavnika koji ima prebivalište u Uniji odnosno ima registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji, a kojem se nadležna tijela mogu obratiti s pitanjima kada i samom kupcu kredita ili umjesto njega. Taj je

predstavnik odgovaran za obveze koje su za kupce kredita uvedene ovom Direktivom, pri čemu se ne dovode u pitanje obveze kojima podliježu pružatelji usluge servisiranja kredita. Kupci kredita koji prenose ugovore o neprihodonosnom kreditu trebali bi dvaput godišnje i u skupnom obliku obavješćivati nadležno tijelo matične države članice barem o ukupnom nepodmirenom iznosu prenesenih kreditnih portfelja kao i o broju i veličini obuhvaćenih kredita te o tome jesu li prijenosom obuhvaćeni i ugovori o kreditu sklopljeni s potrošačima. Za svaki portfelj prenesen u okviru jedne transakcije dostavljene informacije trebale bi obuhvaćati identifikacijsku oznaku pravne osobe kupca kredita, ili prema potrebi njegova predstavnika u Uniji, ili, kada ona nije dostupna, identitet i adresu kupca kredita, a prema potrebi i njegova predstavnika u Uniji. Nadležna tijela trebala bi moći zahtijevati da se, kad god to smatraju potrebnim, informacije umjesto polugodišnje dostavljaju svaka tri mjeseca, među ostalim zbog velikog broja transakcija tijekom kriznog razdoblja.

- (48) Trenutačno su izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita i kupcima kredita te nadzor nad njima u državama članicama povjereni različitim tijelima te je stoga nužno da države članice razjasne ulogu tih tijela i dodijele im odgovarajuće ovlasti, osobito zbog toga što će možda morati provoditi nadzor nad subjektima koji se bave pružanjem usluga u drugim državama članicama. Kako bi se osigurao učinkovit i proporcionalan nadzor u cijeloj Uniji, države članice trebale bi nadležnim tijelima dodijeliti potrebne ovlasti za obavljanje dužnosti na temelju ove Direktive, uključujući ovlasti za pribavljanje potrebnih informacija, istraživanje mogućih povreda ove Direktive, obradu pritužbi dužnika i izricanje administrativnih kazni i korektivnih mjera, uključujući oduzimanje odobrenja za rad. Države članice trebale bi u slučaju primjene tih administrativnih kazni i korektivnih mjera osigurati da ih nadležna tijela primjenjuju na proporcionalan način i navedu razloge svoje odluke te da se osim toga te odluke mogu preispitati na sudu, među ostalim i kada nadležna tijela ne postupaju u okviru predviđenih rokova.
- (49) Odredbama o kršenjima ove Direktive ne dovodi se u pitanje pravo države članice da intervenira u slučajevima kršenja nacionalnog prava povezanih s, primjerice, zaštitom potrošača, pravima dužnika ili kriminalnim aktivnostima. U tim slučajevima nadležna tijela države članice domaćina i države članice u kojoj je odobren kredit mjerodavna su za odlučivanje o tome je li došlo do kršenja nacionalnog prava te njihove ovlasti nisu ograničene ovom Direktivom.
- (50) Budući da će uspješnost sekundarnih tržišta kredita u velikoj mjeri ovisiti o dobrom ugledu subjekata koji na njemu sudjeluju, pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi uspostaviti učinkovit mehanizam za obradu pritužbi dužnika. Države članice trebale bi osigurati da tijela nadležna za nadzor kupaca kredita i pružatelja usluge servisiranja kredita uspostave učinkovite i pristupačne postupke za rješavanje pritužbi dužnika.
- (51) Na obradu osobnih podataka za potrebe ove Direktive primjenjuju se i Uredba (EU) 2016/679 ⁽¹⁶⁾ i Uredba (EU) 2018/1725 ⁽¹⁷⁾ Europskog parlamenta i Vijeća. Osobito, ako se za potrebe ove Direktive obrađuju osobni podatci, trebalo bi navesti točnu svrhu, uputiti na relevantnu pravnu osnovu, poštovati relevantne sigurnosne zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2016/679 te poštovati načela nužnosti, proporcionalnosti, ograničenja svrhe te transparentnog i proporcionalnog razdoblja čuvanja podataka. U tu svrhu prednost se daje kodeksu ponašanja na razini cijelog sektora, u skladu s člankom 40. Uredbe (EU) 2016/679. Osim toga, tehnička i integrirana zaštita osobnih podataka trebala bi biti ugrađena u sve sustave za obradu podataka koji se razvijaju i koriste u okviru ove Direktive. Jednako tako, administrativna suradnja i uzajamna pomoć nadležnih tijela država članica trebala bi biti usklađena s pravilima o zaštiti osobnih podataka utvrđenima u Uredbi (EU) 2016/679 te u skladu s nacionalnim pravilima o zaštiti podataka kojima se provodi pravo Unije.

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

- (52) Kako bi se osigurala visoka razina zaštite potrošača, pravom na razini Unije i na nacionalnoj razini predviđa se niz prava i zaštitnih mjera u vezi s ugovorima o kreditu koji su odobreni potrošaču. Ta prava i zaštitne mjere posebno se primjenjuju na pregovaranje i sklapanje ugovora o kreditu, na upotrebu nepoštenih poslovnih praksi poslovnog subjekta prema potrošaču kako je utvrđeno Direktivom 2005/29/EZ i na ispunjavanje ili neispunjavanje obveza iz ugovora o kreditu. To je posebno slučaj kada je riječ o ugovorima o dugoročnom potrošačkom kreditu obuhvaćenima područjem primjene Direktive 2014/17/EU u okviru kojih potrošač ima pravo u cijelosti ili djelomično ispuniti svoje obveze prema ugovoru o kreditu prije isteka tog ugovora ili, prema potrebi, biti obaviješten putem europskog standardiziranog informativnog obrasca o mogućem prijenosu ugovora o kreditu na kupca kredita. Prava dužnika trebala bi ostati nepromijenjena ako se prijenos ugovora o kreditu između kreditne institucije i kupca kredita provodi u obliku obnove ugovora. U načelu trebalo bi zajamčiti da se dužnici nakon prijenosa ugovora o kreditu s kreditne institucije na kupca kredita ne nađu u lošijem položaju. Ova Direktiva ne bi trebala sprečavati države članice da primjenjuju strože propise kako bi zaštitile dužnike.
- (53) Ne dovodeći u pitanje druge obveze na temelju Direktive 2008/48/EZ i Direktive 2014/17/EU, te kako bi se osigurala visoka razina zaštite potrošača, te bi se direktive trebale izmijeniti kako bi se zajamčilo da se potrošaču prije bilo kakvih izmjena uvjeta ugovora o kreditu pravodobno dostavi jasan i sveobuhvatan popis svih izmjena, rokova za njihovu provedbu i potrebne pojedinosti te ime i adresa nacionalnog tijela kojemu potrošač može podnijeti pritužbu.
- (54) Informacije o izmjeni uvjeta ugovora o kreditu na temelju direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU, kako su uvedene izmjenama utvrđenima ovom Direktivom, ne bi smjele utjecati na prava potrošača utvrđena u direktivama 2008/48/EZ i 2014/17/EU, uključujući prava na informacije.
- (55) Važnost koju zakonodavac Unije pridaje zaštiti koja se potrošačima jamči Direktivom Vijeća 93/13/EEZ⁽¹⁸⁾ te direktivama 2008/48/EZ i 2014/17/EU znači da ustupanje prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili samog ugovora o kreditu kupcu kredita ne bi smjelo ni na koji način utjecati na razinu zaštite koja se potrošačima pruža na temelju zakonodavstva Unije Kupci kredita i pružatelji usluge servisiranja kredita trebali bi stoga poštovati primjenjivo pravo Unije i primjenjivo nacionalno pravo koje se primjenjuje na inicijalni ugovor o kreditu, a na dužnike bi se trebala primjenjivati ista razina zaštite koja im je zajamčena primjenjivim pravom Unije i primjenjivim nacionalnim pravom ili kako je određeno pravilima Unije ili nacionalnim pravilima o sukobu zakona. Države članice trebale bi osigurati da se dužniku ne naplaćuju nikakvi troškovi povezani s prijenosom ugovora o kreditu, osim onih koji su već uključeni u taj ugovor o kreditu. Kad je riječ o naknadama za potrošače u slučaju neispunjavanja obveza, trebalo bi uvesti izmjene Direktive 2008/48/EZ kojima se od država članica zahtijeva da slijede ista pravila kao u Direktivi 2014/17/EU o određivanju gornjih granica naknada i kazni.
- (56) Kad je riječ o potrošačima, ovom Direktivom trebalo bi izmijeniti direktive 2008/48/EZ i 2014/17/EU kako bi se utvrdilo da bi države članice trebale zahtijevati od vjerovnika da raspolažu odgovarajućim politikama i postupcima kako bi se, prema potrebi, izvršilo razumno restrukturiranje prije pokretanja ovršnog postupka. Trebalo bi uzeti u obzir smjernice EBA-e o dospjelim nepodmirenim obvezama i ovršnom postupku od 19. kolovoza 2015., smjernice ESB-a o upravljanju neprihodonosnim i restrukturiranim izloženostima od 31. listopada 2018. i Upute ESB-a bankama o neprihodonosnim kreditima iz ožujka 2017. Pri odlučivanju o tome koje mjere restrukturiranja treba poduzeti vjerovnici bi trebali uzeti u obzir pojedinačne okolnosti potrošača, interese i prava potrošača te mogućnost potrošača da otplati kredit, posebno ako je ugovor o kreditu osiguran stambenom nekretninom koja je primarno mjesto stanovanja potrošača. Mjere restrukturiranja trebale bi se moći sastojati od određenih ustupaka za potrošača, kao što su potpuno ili djelomično refinanciranje ugovora o kreditu ili izmjena njegovih postojećih uvjeta, uključujući, među ostalim, produljenje njegova trajanja, promjenu vrste ugovora o kreditu, odgodu plaćanja cijele obročne otplate ili njezina dijela za određeno razdoblje, promjenu kamatne stope, ponudu za odgodu plaćanja, djelomične otplate, konverziju valute, djelomičan oprost i konsolidaciju duga. Države članice trebale bi uspostaviti primjerene mjere restrukturiranja na nacionalnoj razini. Popis mjera restrukturiranja iz ove Direktive, kao i izmjena direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU nije iscrpan tako da države članice i dalje imaju slobodu predvidjeti i dodatne mjere. Isto tako, države članice mogu odlučiti da neće uvoditi posebnu mjeru ako je tako predviđeno na nacionalnoj razini, sve dok je i dalje na raspolaganju razuman broj mjera. Ako je dug nakon ovršnog postupka neotplaćen, države članice trebale bi osigurati zaštitu osnovnih životnih uvjeta i poduzeti mjere olakšavanja otplate duga, izbjegavajući pritom dugoročnu prezaduženost. Barem u slučajevima kada cijena

⁽¹⁸⁾ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21.4.1993., str. 29.).

postignuta za stambenu nekretninu utječe na iznos koji potrošač duguje, države članice trebale bi poticati vjerovnike da poduzmu razumne mjere kako bi postigli najbolju cijenu za stambenu nekretninu koja je predmet ovrhe u danim tržišnim uvjetima. Države članice ne bi trebale sprečavati stranke ugovora o kreditu da se izričito dogovore da je prijenos vrijednosnog papira na vjerovnika dovoljan za otplatu kredita, posebno ako je kredit osiguran nekretninom koja je primarno mjesto stanovanja potrošača.

- (57) Kako bi se osiguralo da ustupanje vjerovnikovih prava iz hipotekarnog ugovora o kreditu ili samog ugovora o kreditu trećoj osobi ne utječe na razinu zaštite potrošača, Direktivu 2014/17/EU trebalo bi izmijeniti na način da se predvidi da u slučaju prijenosa kredita obuhvaćenog tom direktivom potrošač ima pravo pozivati se na sva prava na obranu u odnosu na kupca kredita koja su mu bila dostupna i u odnosu na izvornog vjerovnika te biti obaviješten o tom ustupanju prava.
- (58) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima ⁽¹⁹⁾, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac Unije smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (59) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 24. siječnja 2019.
- (60) Komisija bi trebala preispitati učinkovito funkcioniranje ove Direktive s obzirom na napredak u pogledu uspostave unutarnjeg sekundarnog tržišta ugovora o neprihodonosnom kreditu s visokom razinom zaštite potrošača. Komisija može analizirati specifična prekogranična pitanja koja države članice ne mogu identificirati i na odgovarajući način im pristupiti, kao što su rizik od pranja novca i financiranja terorizma, koji bi mogao nastati u vezi s uslugama servisiranja kredita i aktivnostima kupaca kredita, te suradnja među nadležnim tijelima različitih država članica. Stoga je primjereno da Komisija u svoje preispitivanje ove Direktive također uključi temeljitu procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma povezanih s aktivnostima koje obavljaju pružatelji usluge servisiranja kredita i kupci kredita te procjenu administrativne suradnje među nadležnim tijelima.
- (61) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest jačanje razvoja sekundarnih tržišta neprihodonosnih kredita u Uniji uz istodobno osiguravanje daljnje pojačane zaštite dužnika, posebno potrošača, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju zajednički okvir i zahtjevi koji se odnose na:

- (a) pružatelje usluge servisiranja kredita u pogledu prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu koji je izdala kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji, koji djeluju u ime kupca kredita;

⁽¹⁹⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

- (b) kupce kredita u pogledu prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu koji je izdala kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova Direktiva primjenjuje se na:

- (a) pružatelje usluge servisiranja kredita koji djeluju u ime kupca kredita u pogledu prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu, ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu, koji je izdala kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom;
- (b) kupce kredita prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu koji je izdala kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom.

2. U pogledu ugovora o kreditu koji su obuhvaćeni njezinim područjem primjene, ovom se Direktivom ne utječe na načela ugovornog prava ni na načela građanskog prava u okviru nacionalnog prava u pogledu prijenosa prava vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili samog ugovora o kreditu, ni na zaštitu potrošača ili dužnika, osobito na temelju uređaba (EZ) br. 593/2008 i (EU) br. 1215/2012 te direktiva 93/13/EEZ, 2008/48/EZ, 2014/17/EU i nacionalnih odredaba kojima se te direktive prenose, ili drugih relevantnih propisa Unije i nacionalnog prava o zaštiti potrošača i pravima dužnika.

3. Ovom se Direktivom ne utječe na ograničenja uvedena nacionalnim pravom država članica u vezi s prijenosom prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu, ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu, koji nije dospio ili je dospio manje od 90 dana, ili nije raskinut u skladu s nacionalnim građanskim pravom.

4. Ova Direktiva ne utječe na zahtjeve iz nacionalnog prava država članica u pogledu servisiranja prava vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili samog ugovora o kreditu, ako je kupac kredita sekuritizacijski subjekt posebne namjene kako je definiran u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾ sve dok ta nacionalna prava:

- (a) ne utječu na razinu zaštite potrošača predviđenu ovom Direktivom;
- (b) osiguravaju da nadležna tijela primaju potrebne informacije od pružatelja usluge servisiranja kredita.

5. Ova Direktiva ne primjenjuje se na:

- (a) servisiranje prava vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili samog ugovora o kreditu, koje provodi:
 - i. kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji;
 - ii. upravitelj alternativnih investicijskih fondova koji ima odobrenje za rad ili je registriran u skladu s Direktivom 2011/61/EU ili društvo za upravljanje ili društvo za investicije koje ima odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2009/65/EZ pod uvjetom da to društvo za ulaganje nije imenovalo društvo za upravljanje u skladu s tom direktivom, u ime fonda kojim upravljaju;
 - iii. nekreditna institucija koja podliježe nadzoru nadležnog tijela države članice u skladu s člankom 20. Direktive 2008/48/EZ ili člankom 35. Direktive 2014/17/EU kada obavlja aktivnosti u toj državi članici;

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju te o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ i 2011/61/EU te uređaba (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 648/2012 (SL L 347, 28.12.2017., str. 35.).

- (b) servisiranje prava vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili samog ugovora o kreditu, koji nije izdala kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji, osim ako su prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili sam ugovor o kreditu zamijenjeni ugovorom o kreditu koji je izdala takva kreditna institucija;
- (c) kupnju prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu, ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu, koju obavlja kreditna institucija s poslovnim nastanom u Uniji;
- (d) prijenos prava vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili samog ugovora o kreditu, koji su preneseni prije datuma iz članka 32. stavka 2. prvog podstavka.

6. Države članice iz primjene ove Direktive mogu izuzeti servisiranje prava vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili samog ugovora o kreditu, koje provode javni bilježnici i sudski izvršitelji kako je definirano nacionalnim pravom ili pak odvjetnici kako su definirani u članku 1. stavku 2. točki (a) Direktive 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾ pri obavljanju aktivnosti servisiranja kredita u okviru svoje djelatnosti.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;
2. „vjerovnik” znači kreditna institucija koja je odobrila kredit, ili kupac kredita;
3. „dužnik” znači pravna ili fizička osoba koja je s kreditnom institucijom sklopila ugovor o kreditu, uključujući njezina pravnog nasljednika ili ovlaštenika;
4. „ugovor o kreditu” znači ugovor o kreditu kako je prvotno odobren, izmijenjen ili zamijenjen, kojim kreditna institucija odobrava kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili drugog sličnog financijskog aranžmana;
5. „ugovor o servisiranju kredita” znači pisani ugovor sklopljen između kupca kredita i pružatelja usluge servisiranja kredita u vezi s uslugama koje će u ime vjerovnika obavljati kupac kredita;
6. „kupac kredita” znači fizička ili pravna osoba, koja nije kreditna institucija, koja u okviru svoje trgovinske, poslovne ili profesionalne djelatnosti kupuje prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu, ili sam ugovor o neprihodonosnom kreditu, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom;
7. „izvoditelj servisiranja kredita” znači treća strana kojom se pružatelj usluge servisiranja kredita koristi za obavljanje bilo koje aktivnosti servisiranja kredita;
8. „pružatelj usluge servisiranja kredita” znači pravna osoba koja u okviru svojeg poslovanja u ime kupca kredita upravlja pravima i obvezama povezanim s pravima vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu, ili sa samim ugovorom o neprihodonosnom kreditu, i izvršava ih te provodi barem jednu od aktivnosti servisiranja kredita ili više njih;
9. „aktivnosti servisiranja kredita” znači jedna ili više sljedećih aktivnosti:
 - (a) ubiranje ili naplata dospjelih plaćanja dužnika povezanih s pravima vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili sa samim ugovorom o kreditu, u skladu s nacionalnim pravom;
 - (b) ponovno pregovaranje s dužnikom u pogledu uvjeta povezanih s pravima vjerovnika iz ugovora o kreditu, ili sa samim ugovorom o kreditu, u skladu s nacionalnim pravom i uputama kupca kredita, ako pružatelj usluge servisiranja kredita nije kreditni posrednik kako je definiran u članku 3. točki (f) Direktive 2008/48/EZ ili članku 4. točki 5. Direktive 2014/17/EU;

⁽²¹⁾ Direktiva 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija (SL L 77, 14.3.1998., str. 36.).

- (c) upravljanje eventualnim pritužbama povezanim s pravima vjerovnika iz ugovora o kreditu ili sa samim ugovorom o kreditu;
 - (d) informiranje dužnika o promjenama kamatne stope ili naknadama ili dospjelim plaćanjima povezanim s pravima vjerovnika iz ugovora o kreditu ili sa samim ugovorom o kreditu;
10. „matična država članica” znači, kada je riječ o pružatelju usluge servisiranja kredita, država članica u kojoj se nalazi njegovo registrirano sjedište ili, ako u skladu s nacionalnim pravom nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi njegov glavni ured, ili, kada je riječ o kupcu kredita, država članica u kojoj kupac kredita ili njegov predstavnik ima prebivalište odnosno u kojoj se nalazi njegovo registrirano sjedište ili, ako prema njegovom nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi njegov glavni ured;
 11. „država članica domaćin” znači država članica koja nije matična država članica i u kojoj je pružatelj usluge servisiranja kredita osnovao podružnicu ili u kojoj pruža aktivnosti servisiranja kredita te u svakom slučaju država članica u kojoj dužnik ima prebivalište odnosno u kojoj se nalazi njegovo registrirano sjedište ili, ako prema njegovom nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi njegov glavni ured;
 12. „potrošač” znači fizička osoba koja u ugovorima o kreditu obuhvaćenima ovom Direktivom djeluje u svrhe izvan svoje trgovinske, poslovne ili profesionalne djelatnosti potrošača;
 13. „ugovor o neprihodonosnom kreditu” znači ugovor o kreditu koji je klasificiran kao neprihodujuća izloženost u skladu s člankom 47.a Uredbe (EU) br. 575/2013.

GLAVA II.

PRUŽATELJI USLUGE SERVISIRANJA KREDITA

POGLAVLJE I.

Odobrenje za rad pružatelja usluge servisiranja kredita

Članak 4.

Opći zahtjevi

1. Države članice zahtijevaju od pružatelja usluge servisiranja kredita da prije početka obavljanja djelatnosti u matičnoj državi članici isходи odobrenje za rad na njezinu državnom području u skladu sa zahtjevima utvrđenima u nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva.
2. Ovlasti za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovog članka države članice dodjeljuju nadležnim tijelima imenovanim u skladu s člankom 21. stavkom 3.

Članak 5.

Zahtjevi za izdavanje odobrenja za rad

1. Ne dovodeći u pitanje članak 6., države članice propisuju sljedeće zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad iz članka 4. stavka 1.:
 - (a) podnositelj zahtjeva pravna je osoba iz članka 54. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a njegovo registrirano sjedište ili, ako u skladu s nacionalnim pravom nema registrirano sjedište, njegov glavni ured mora se nalaziti u državi članici u kojoj podnositelj zahtjeva traži odobrenje za rad;
 - (b) članovi upravljačkog ili administrativnog tijela podnositelja zahtjeva imaju dovoljno dobar ugled, što se dokazuje na sljedeći način:
 - i. nemaju policijski dosje ili drugi ekvivalentni dokument prema nacionalnim propisima u odnosu na relevantna kaznena djela, posebno ona koja se odnose na imovinu, financijske usluge i aktivnosti, pranje novca, lihvarstvo, prijevaru, porezna kaznena djela, povredu poslovne tajne, kaznena djela protiv tjelesnog integriteta, kao i za sva druga kaznena djela u okviru prava koje se odnosi na trgovačka društva, stečaj, nesolventnost ili zaštitu potrošača;

- ii. kumulativni učinci manjih incidenata ne narušavaju njihov dobar ugled;
 - iii. u svojim dosadašnjim poslovnim odnosima s nadzornim i regulatornim tijelima uvijek su bili transparentni, otvoreni i spremni na suradnju;
 - iv. trenutačno nisu u postupku u slučaju nesolventnosti i nisu bili u stečaju, osim ako su ponovno počeli poslovati u skladu s nacionalnim pravom;
- (c) cijelo upravljačko ili administrativno tijelo podnositelja zahtjeva ima odgovarajuće znanje i iskustvo za vođenje poslovanja na kompetentan i odgovaran način;
- (d) osobe koje u podnositelju zahtjeva imaju kvalificirane udjele u smislu članka 4. stavka 1. točke 36. Uredbe (EU) br. 575/2013 imaju dovoljno dobar ugled koji se dokazuje tako što ispunjavaju zahtjeve iz točke (b) podtočaka i. i iv. ovog stavka;
- (e) podnositelj zahtjeva ima uspostavljene otporne upravljačke aranžmane i odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole, uključujući postupke za upravljanje rizikom i računovodstvene postupke, kojima se jamči poštovanje dužnikovih prava i propisa kojima su uređena prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili samog ugovora o kreditu te poštovanje Uredbe (EU) 2016/679;
- (f) podnositelj zahtjeva provodi primjerenu politiku kojom se jamči poštovanje propisa o zaštiti dužnika te pravedno i razborito postupanje prema dužnicima, uključujući i razmatranje njihova financijskog stanja i potrebno upućivanje tih dužnika na savjetovanje o dugovanjima ili socijalnim službama, ako su dostupni;
- (g) podnositelj zahtjeva ima uspostavljene odgovarajuće i specifične unutarnje postupke kojima se jamči evidentiranje i obrada dužnikovih pritužbi;
- (h) podnositelj zahtjeva ima uspostavljene odgovarajuće postupke za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, ako se nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva (EU) 2015/849 pružatelji usluge servisiranja kredita određuju kao obveznici u svrhu sprečavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma;
- (i) na temelju primjenjivog nacionalnog prava podnositelj zahtjeva podliježe zahtjevima za izvješćivanje i javno objavljivanje.
2. Nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima i uzimajući u obzir sve uključene interese EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 za zahtjeve navedene u stavku 1. točki (c) ovog članka.
3. Nadležna tijela matične države članice dužna su odbiti izdavanje odobrenja za rad iz članka 4. stavka 1. ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1. ovog članka i, prema potrebi, članka 6. stavka 2. točke (a).

Članak 6.

Sposobnost držanja sredstava

1. Države članice utvrđuju je li pružateljima usluge servisiranja kredita pri obavljanju aktivnosti servisiranja kredita na njihovu državnom području:
- (a) dopušteno primanje i držanje sredstava dužnika radi prijenosa tih sredstava na kupce kredita; ili
 - (b) zabranjeno primanje i držanje sredstava dužnika.

2. U slučajevima kada je pružateljima usluge servisiranja kredita dopušteno primanje i držanje sredstava dužnika u skladu sa stavkom 1. točkom (a), države članice moraju:

- (a) uz zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad utvrđene u članku 5. stavku 1., utvrditi zahtjev da podnositelj zahtjeva ima zaseban račun u kreditnoj instituciji na koji će se sva sredstva primljena od dužnika knjižiti i na kojemu će se čuvati do njihova usmjeravanja prema odgovarajućem kupcu kredita, pod uvjetima dogovorenima s kupcem kredita;
- (b) osigurati da su ta sredstva u skladu s nacionalnim pravom zaštićena u interesu kupaca kredita od potraživanja ostalih vjerovnika pružatelja usluge servisiranja kredita, osobito u slučaju nesolventnosti;
- (c) odrediti da se, kada dužnik izvrši plaćanje pružatelju usluge servisiranja kredita kako bi, djelomično ili u cijelosti, podmirio dospelje iznose povezane s pravima vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili sa samim ugovorom o neprihodonosnom kreditu, to plaćanje smatra plaćenim kupcu kredita;
- (d) zahtijevati od pružatelja usluge servisiranja kredita da na papiru ili drugom trajnom mediju dužniku dostavi potvrdu ili dopis o podmirenju obveza kad god pružatelj usluge servisiranja kredita primi sredstva od dužnika te da navede primljene iznose.

3. Ako pružatelj usluge servisiranja kredita ne namjerava primiti i držati sredstva dužnika u okviru svojeg poslovnog modela, pružatelj usluge servisiranja kredita navodi tu namjeru u svojem zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad iz članka 4. stavka 1. U takvim slučajevima ne primjenjuju se zahtjevi utvrđeni u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ovog članka.

Članak 7.

Postupak izdavanja odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita

1. Države članice uspostavljaju postupak izdavanja odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita kojim se podnositelju zahtjeva omogućuje podnošenje zahtjeva i svih potrebnih informacija na temelju kojih nadležno tijelo matične države članice može provjeriti ispunjava li podnositelj zahtjeva sve uvjete utvrđene u nacionalnim propisima kojima se prenosi članak 5. stavak 1. i, prema potrebi, u članku 6. stavku 2. točki (a).

2. Zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluge servisiranja kredita iz stavka 1. prilaže se sljedeće:

- (a) dokaz o pravnom statusu podnositelja zahtjeva te preslika njegova dokumenta o osnivanju i internih akata društva;
- (b) adresa glavnog ureda ili registriranog sjedišta podnositelja zahtjeva;
- (c) identitet članova upravljačkog ili administrativnog tijela podnositelja zahtjeva i osoba koje imaju kvalificirane udjele u smislu članka 4. stavka 1. točke (36) Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (d) dokaz da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 1. točaka (b) i (c);
- (e) dokaz da osobe koje imaju kvalificirane udjele u smislu članka 4. stavka 1. točke 36. Uredbe (EU) br. 575/2013 ispunjavaju uvjete iz članka 5. stavka 1. točke (d) ove Direktive;
- (f) dokaz o upravljačkim aranžmanima i mehanizmima unutarnje kontrole iz članka 5. stavka 1. točke (e);
- (g) dokaz o politici iz članka 5. stavka 1. točke (f);
- (h) dokaz o unutarnjim postupcima iz članka 5. stavka 1. točke (g);
- (i) dokaz o postupcima iz članka 5. stavka 1. točke (h);
- (j) prema potrebi, dokaz o postojanju zasebnog računa u kreditnoj instituciji, kako je predviđeno u članku 6. stavku 2. točki (a);
- (k) svi ugovori o ekternalizaciji iz članka 12. stavka 1.

3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice u roku od 45 dana od primitka zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad provedu provjeru potpunosti zahtjeva.
4. Države članice osiguravaju da u roku od 90 dana od primitka potpunog zahtjeva ili, ako se zahtjev smatra nepotpunim, od primitka traženih informacija, nadležna tijela matične države članice obavještavaju podnositelja zahtjeva o tome je li odobrenje za rad izdano ili odbijeno te navode razloge za odbijanje.
5. Države članice osiguravaju da podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe pred sudom u slučajevima kada nadležna tijela matične države članice donesu odluku kojom se odbija izdavanje odobrenja za rad u skladu s člankom 5. stavkom 3. te u slučajevima kada nadležna tijela u roku utvrđenom u stavku 4. ovog članka ne donesu odluku o zahtjevu.

Članak 8.

Oduzimanje odobrenja za rad

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice imaju potrebne nadzorne i istražne ovlasti te ovlasti izricanja sankcija u skladu s člankom 22. kako bi mogle oduzeti odobrenje za rad izdano pružatelju usluge servisiranja kredita ako se na tog pružatelja usluge servisiranja kredita primjenjuje bilo koje od sljedećeg:
 - (a) ne započne s radom 12 mjeseci nakon izdavanja odobrenja za rad;
 - (b) izričito se odrekne odobrenja za rad;
 - (c) prestane obavljati aktivnosti pružanja usluge servisiranja kredita na dulje od 12 mjeseci;
 - (d) dobije odobrenje na temelju neistinitih izjava ili drugih nezakonitih načina;
 - (e) više ne ispunjava zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad pružatelja usluge servisiranja kredita utvrđene u članku 5. stavka 1. i, prema potrebi, u članku 6. stavku 2. točki (a);
 - (f) počinu ozbiljno kršenje primjenjivih propisa, uključujući nacionalne propise kojima se prenosi ova Direktiva, ili drugih pravila o zaštiti potrošača, uključujući primjenjive propise države članice domaćina i države članice u kojoj je kredit odobren.
2. U slučaju oduzimanja odobrenja za rad u skladu sa stavkom 1. ovog članka države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice odmah obavijeste nadležna tijela države članice domaćina ako utvrde da pružatelj usluge servisiranja kredita pruža usluge na temelju članka 13., i također nadležna tijela države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica.

Članak 9.

Popis ili registar ovlaštenih pružatelja usluge servisiranja kredita

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela uspostave i vode barem popis, ili ako se to smatra primjerenijim, nacionalni registar svih pružatelja usluge servisiranja kredita kojima je odobreno pružanje usluga na njihovu državnom području, uključujući pružatelje usluge servisiranja kredita koji pružaju usluge na temelju članka 13. ove Direktive.

EBA izrađuje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, u kojima se utvrđuju najbolje prakse za uspostavu i vođenje takvih popisa ili registara i navode vrste informacija koje oni sadržavaju, kako bi se zajamčili jednaki uvjeti u cijeloj Uniji i transparentnost za kupce kredita i dužnike.
2. Popis ili registar iz stavaka 1. mora biti javno dostupan na internetskim stranicama nadležnih tijela i redovito se ažurirati.

3. U slučaju oduzimanja odobrenja za rad u skladu s člankom 8., nadležna tijela bez odgode ažuriraju popis ili registar iz stavka 1. ovog članka.

Članak 10.

Odnos s dužnikom, obavijest o prijenosu i naknadne obavijesti

1. Države članice zahtijevaju da kupci kredita i pružatelji usluge servisiranja kredita u svojim odnosima s dužnicima:

- (a) postupaju u dobroj vjeri, pošteno i profesionalno;
- (b) pružaju dužnicima informacije koje nisu obmanjujuće, nejasne ili netočne;
- (c) poštuju i štite osobne podatke i privatnost dužnika;
- (d) komuniciraju s dužnicima na način koji ne predstavlja uznemiravanje, prisilu ili nedopušten utjecaj.

2. Države članice osiguravaju da nakon svakog prijenosa prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu na kupca kredita, a uvijek prije prve naplate duga, ali i kad god to dužnik zatraži, kupac kredita ili subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili iii., ako je imenovan radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita, ili pružatelj usluge servisiranja kredita, šalje dužniku obavijest, na papiru ili na drugom trajnom mediju, koja uključuje barem sljedeće:

- (a) informacije o prijenosu koji je izvršen, uključujući datum prijenosa;
- (b) identifikacijske i kontaktne podatke kupca kredita;
- (c) identifikacijske i kontaktne podatke pružatelja usluge servisiranja kredita ili subjekta iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii., ako je imenovan;
- (d) ako je imenovan, dokaz o odobrenju za rad pružatelja usluge servisiranja kredita, izdanom u skladu s člankom 7.;
- (e) prema potrebi, identifikacijske i kontaktne podatke izvoditelja servisiranja kredita;
- (f) vidljivo istaknutu kontaktnu referentnu točku kod kupca kredita, ili kod subjekta iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii., ako je imenovan radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita, ili kod pružatelja usluge servisiranja kredita i, prema potrebi, kod izvoditelja servisiranja kredita, od koje se prema potrebi dobivaju informacije;
- (g) informacije o iznosima koje dužnik duguje u trenutku slanja obavijesti, uz navođenje iznosa glavnice, kamata, naknada i drugih dozvoljenih troškova;
- (h) izjavu kojom se potvrđuje da se i dalje primjenjuju cjelokupno relevantno pravo Unije i nacionalno pravo, osobito ono koje se odnosi na izvršenje ugovora, zaštitu potrošača, prava dužnika i kazneno pravo;
- (i) ime, adresu i kontaktne podatke nadležnih tijela države članice u kojoj dužnik ima prebivalište ili u kojoj se nalazi njegovo registrirano sjedište ili, ako prema njegovom nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, u kojoj se nalazi njegov glavni ured, i u kojoj dužnik može podnijeti pritužbu.

Obavijest iz prvog podstavka mora biti napisana na jeziku koji je jasan i razumljiv široj javnosti.

3. Države članice osiguravaju da u svakoj naknadnoj komunikaciji s dužnikom, kupac kredita, ili subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii., ako je imenovan radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita, ili pružatelj usluge servisiranja kredita uključi informacije iz stavka 2. točke (f) ovog članka, osim ako je riječ o prvoj obavijesti nakon imenovanja novog pružatelja usluge servisiranja kredita, u kojem se slučaju uključuju i informacije navedene u stavku 2. točkama (c) i (d) ovog članka.

4. Stavcima 2. i 3. ne dovode se u pitanje bilo kakvi dodatni zahtjevi u pogledu obavijesti predviđenih drugim primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

*Članak 11.***Ugovorni odnos između pružatelja usluge servisiranja kredita i kupca kredita**

1. Ako kupac kredita sam ne obavlja aktivnosti servisiranja kredita, države članice osiguravaju da imenovani pružatelj usluge servisiranja kredita svoje usluge koje se odnose na upravljanje i izvršenje prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu pruža na temelju ugovora o servisiranju kredita s kupcem kredita.
2. U ugovoru o servisiranju kredita iz stavka 1. navodi se sljedeće:
 - (a) detaljan opis aktivnosti servisiranja kredita koje će obavljati pružatelj usluge servisiranja kredita;
 - (b) iznos naknade pružatelju usluge servisiranja kredita ili način izračuna naknade;
 - (c) slučajevi u kojima pružatelj usluge servisiranja kredita može zastupati kupca kredita u odnosu prema dužniku;
 - (d) obveza stranaka da usklade svoje djelovanje s pravom Unije i nacionalnim pravom primjenjivim na prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili na sam ugovor o kreditu, među ostalim i u vezi sa zaštitom potrošača i zaštitom podataka;
 - (e) klauzula kojom se zahtijeva pravedno i razborito postupanje prema dužnicima.
3. Države članice osiguravaju da ugovor o servisiranju kredita iz stavka 1. sadržava zahtjev na temelju kojeg pružatelj usluge servisiranja kredita mora obavijestiti kupca kredita prije nego što eksternalizira bilo koju od svojih aktivnosti servisiranja kredita.
4. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita vodi sljedeće evidencije i čuva ih najmanje pet godina od datuma raskida ugovora o servisiranju kredita iz stavka 1. ili za trajanja razdoblja zastare primjenjivog u matičnoj državi članici, ali u svakom slučaju ne dulje od 10 godina:
 - (a) relevantnu korespondenciju i s kupcem kredita i s dužnikom, pod uvjetima utvrđenima primjenjivim nacionalnim pravom;
 - (b) relevantne upute primljene od kupca kredita u vezi s pravima vjerovnika iz svakog ugovora o neprihodonosnom kreditu ili sa samim ugovorom o neprihodonosnom kreditu kojim upravlja i koji izvršava u ime kupca kredita, pod uvjetima utvrđenima primjenjivim nacionalnim pravom;
 - (c) ugovor o servisiranju kredita.
5. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita evidencije iz stavka 4. daje na uvid nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

*Članak 12.***Eksternalizacija usluge servisiranja kredita**

1. Države članice osiguravaju da, u slučaju kada se pružatelj usluge servisiranja kredita koristi izvoditeljem servisiranja kredita radi obavljanja bilo koje od aktivnosti servisiranja kredita, taj pružatelj usluge servisiranja kredita ostaje u cijelosti odgovoran za izvršenje svih obveza u skladu s nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva. Eksternalizacija tih aktivnosti servisiranja kredita podliježe sljedećim uvjetima:
 - (a) sklapanje pisanog ugovora o eksternalizaciji između pružatelja usluge servisiranja kredita i izvoditelja servisiranja kredita na temelju kojega se od izvoditelja servisiranja kredita zahtijeva da djeluje u skladu s primjenjivim zakonskim odredbama, uključujući nacionalne propise kojima se prenosi ova Direktiva i relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom primjenjivim na prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili na sam ugovor o kreditu;
 - (b) zabranjeno je istodobno eksternaliziranje svih aktivnosti servisiranja kredita s izvoditeljem servisiranja kredita;
 - (c) ugovorom o eksternalizaciji sklopljenim s izvoditeljem servisiranja kredita ne mijenja se ugovorni odnos između pružatelja usluge servisiranja kredita i kupca kredita niti obveze pružatelja usluge servisiranja kredita prema kupcu kredita ili dužnicima;

- (d) eksternalizacija nekih aktivnosti servisiranja kredita ne utječe na obvezu pružatelja usluge servisiranja kredita da ispuni zahtjeve iz svog odobrenja za rad utvrđene u članku 5. stavku 1.;
- (e) eksternalizacija servisiranja kredita s izvoditeljem ne sprečava nadležna tijela u provedbi nadzora pružatelja usluge servisiranja kredita u skladu s člancima 14. i 21.;
- (f) pružatelj usluge servisiranja kredita ima izravan pristup svim relevantnim informacijama o aktivnostima servisiranja kredita eksternaliziranim s izvoditeljem servisiranja kredita;
- (g) po isteku ugovora o eksternalizaciji pružatelj usluge servisiranja kredita ima stručna znanja i resurse kako bi mogao obavljati eksternalizirane aktivnosti servisiranja kredita.

Eksternalizacija aktivnosti servisiranja kredita ne smije se provoditi na način kojim se narušava kvaliteta unutarnjih kontrola pružatelja usluge servisiranja kredita niti pouzdanost ili kontinuitet njegovih kreditnih usluga.

2. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita prije eksternaliziranja svojih aktivnosti servisiranja kredita u skladu sa stavkom 1. obavijesti nadležna tijela matične države članice i, prema potrebi, države članice domaćina.

3. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita vodi i čuva evidenciju o relevantnim uputama dostavljenima izvoditelju servisiranja kredita, u skladu s uvjetima utvrđenima primjenjivim nacionalnim pravom, te ugovor o eksternalizaciji iz stavka 1. najmanje pet godina od datuma raskida ugovora o eksternalizaciji ili za trajanja razdoblja zastare primjenjivog u toj državi članici, ali u svakom slučaju ne dulje od 10 godina.

4. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita i izvoditelj servisiranja kredita informacije iz stavka 3. daju na uvid nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

5. Države članice osiguravaju da izvoditeljima servisiranja kredita nije dopušteno primanje i držanje sredstava dužnika.

POGLAVLJE II.

Prekogranične aktivnosti servisiranja kredita

Članak 13.

Sloboda obavljanja aktivnosti servisiranja kredita u državi članici domaćinu

1. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita nakon ishođenja odobrenja za rad u matičnoj državi članici u skladu s člankom 4. stavkom 1. ima pravo u Uniji pružati usluge na koje se odobrenje za rad odnosi, ne dovodeći u pitanje bilo kakva ograničenja ili zahtjeve koji su utvrđeni nacionalnim pravom države članice domaćina u skladu s ovom Direktivom, uključujući prema potrebi zabranu primanja i držanja sredstava dužnika, koji nisu povezani s drugim zahtjevima iz odobrenja za rad pružatelja usluge servisiranja kredita, ili one koji su uspostavljeni za ponovno pregovaranje o uvjetima koji se odnose na prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili na sam ugovor o kreditu.

2. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita koji je ishodio odobrenje za rad u matičnoj državi članici u skladu s člankom 4. stavkom 1. i koji namjerava pružati usluge u državi članici domaćinu nadležnom tijelu matične države članice dostavlja sljedeće informacije:

- (a) državu članicu domaćina u kojoj pružatelj usluge servisiranja kredita namjerava pružati usluge i, ako su te informacije već poznate pružatelju usluge servisiranja kredita, državu članicu u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica;
- (b) adresu podružnice pružatelja usluge servisiranja kredita osnovane u državi članici domaćinu, ako je primjenjivo;
- (c) identitet i adresu izvoditelja servisiranja kredita u državi članici domaćinu, ako je primjenjivo;

- (d) identitet osoba odgovornih za upravljanje pružanjem usluga servisiranja kredita u državi članici domaćinu;
- (e) ako je primjenjivo, pojedinosti o mjerama poduzetima radi prilagodbe unutarnjih postupaka, upravljačkih aranžmana i mehanizama unutarnje kontrole pružatelja usluge servisiranja kredita kojima se osigurava usklađenost djelovanja s propisima primjenjivima na prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili na sam ugovor o kreditu;
- (f) opis postupka uspostavljenog radi usklađenosti s pravilima za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, kojima su nacionalnim pravom države članice domaćina kojim se prenosi Direktiva (EU) 2015/849 pružatelji usluge servisiranja kredita određeni kao obveznici u svrhu sprečavanja i borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma;
- (g) da pružatelj usluge servisiranja kredita ima primjerena sredstva za komunikaciju na jeziku države članice domaćina ili na jeziku ugovora o kreditu;
- (h) ima li pružatelj usluge servisiranja kredita odobrenje za rad u svojoj matičnoj državi članici za primanje i držanje sredstava dužnika.

3. U roku od 45 radnih dana od zaprimanja svih informacija iz stavka 2. nadležna tijela matične države članice te informacije dostavljaju nadležnim tijelima države članice domaćina koja bez odgode potvrđuju njihov primitak. Nadležna tijela matične države članice zatim obavješćuju pružatelja usluge servisiranja kredita o datumu na koji su informacije poslane nadležnim tijelima države članice domaćina i o datumu na koji ta nadležna tijela potvrde primitak informacija. Nadležna tijela matične države članice sve informacije iz stavka 2. također šalju nadležnim tijelima države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica.

4. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita ima pravo žalbe pred sudom ako mu nadležna tijela matične države članice ne dostave informacije iz stavka 2.

5. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita može započeti pružati usluge u državi članici domaćinu nakon sljedećeg, ovisno o tome što nastupi ranije:

- (a) primitka obavijesti od nadležnih tijela države članice domaćina u kojoj se potvrđuje primitak obavijesti iz stavka 3.;
- (b) u slučaju izostanka primitka obavijesti iz točke (a) ovog stavka, dva mjeseca od datuma slanja svih informacija iz stavka 2. nadležnim tijelima države članice domaćina.

6. Države članice osiguravaju da pružatelj usluge servisiranja kredita obavijesti nadležna tijela matične države članice o svakoj naknadnoj promjeni informacija koje se moraju dostaviti u skladu sa stavkom 2. U tim slučajevima države članice osiguravaju usklađenost s postupkom iz stavaka 3., 4. i 5.

7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice domaćina u popis ili registar iz članka 9. upisuju pružatelje usluge servisiranja kredita koji imaju odobrenje za rad za pružanje usluge servisiranja kredita na njihovu državnom području te pojedinosti o matičnoj državi članici.

Članak 14.

Nadzor pružatelja usluge servisiranja kredita koji pružaju usluge prekogranično

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice kontinuirano provjeravaju i ocjenjuju usklađenost pružatelja usluge servisiranja kredita koji usluge servisiranja kredita obavlja u državi članici domaćinu sa zahtjevima iz ove Direktive.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice imaju ovlasti za provedbu nadzora i istraga nad pružateljima usluge servisiranja kredita te za izricanje administrativnih kazni i korektivnih mjera u vezi sa zahtjevima iz ove Direktive pri obavljanju njihovih aktivnosti servisiranja kredita u državi članici domaćinu.

3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice o mjerama koje su poduzete u vezi s pružateljem usluge servisiranja kredita obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina i, prema potrebi, države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica.

4. Države članice osiguravaju da, ako pružatelj usluge servisiranja kredita obavlja aktivnosti servisiranja kredita u državi članici domaćinu, nadležna tijela matične države članice i nadležna tijela države članice domaćina i, prema potrebi, države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica, blisko surađuju pri obavljanju svojih funkcija i dužnosti, osobito pri provedbi provjera, istraga i izravnih inspekcija.

5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice pri obavljanju svojih funkcija i dužnosti propisanih ovom Direktivom traže pomoć od nadležnih tijela države članice domaćina pri provedbi izravnih inspekcija nad podružnicom osnovanom u državi članici domaćinu ili izvoditeljem servisiranja kredita imenovanim u državi članici domaćinu. Izravna inspekcija nad podružnicom ili izvoditeljem servisiranja kredita provodi se u skladu s pravom države članice u kojoj se inspekcija obavlja.

6. Države članice osiguravaju i da su nadležna tijela države članice domaćina ovlaštena odlučivati o najprimjerenijim mjerama koje treba poduzeti u svakom pojedinačnom slučaju kako bi se odgovorilo na zahtjev za pomoć od nadležnih tijela matične države članice.

7. Ako odluče provesti izravnu inspekciju u ime nadležnih tijela matične države članice, nadležna tijela države članice domaćina bez odgode obavješćuju nadležna tijela matične države članice o rezultatima te inspekcije.

8. Nadležna tijela države članice domaćina mogu na vlastitu inicijativu provoditi provjere, inspekcije i istrage usluga servisiranja kredita koje na njihovu državnom području pružaju pružatelji usluge servisiranja kredita kojima je odobrenje za rad izdano u matičnoj državi članici. Nadležna tijela države članice domaćina bez odgode dostavljaju rezultate tih provjera, inspekcija i istraga nadležnim tijelima matične države članice.

9. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice domaćina nadležnim tijelima matične države članice dostavljaju dokaze koje prikupe o tome da pružatelj usluge servisiranja kredita koji obavlja aktivnosti servisiranja kredita na njihovu državnom području, kako je predviđeno člankom 13., krši primjenjiva pravila, uključujući obveze koje proizlaze iz nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva te zahtjev da ona poduzmu primjerene mjere, ne dovodeći u pitanje nadzorne i istražne ovlasti te ovlasti izricanja sankcija nadležnih tijela države članice domaćina u pogledu pružatelja usluge servisiranja kredita u skladu s nacionalnim pravom, odnosno ona koja se primjenjuju na kredit ili ugovor o kreditu.

10. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica, nadležnim tijelima matične države članice dostavljaju dokaze koje prikupe o tome da pružatelj usluge servisiranja kredita krši obveze iz ove Direktive ili iz nacionalnih propisa koji se primjenjuju na kredit ili ugovor o kreditu te zahtijevaju da ona poduzmu primjerene mjere, ne dovodeći u pitanje nadzorne i istražne ovlasti te ovlasti izricanja sankcija nadležnih tijela države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica.

11. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice nadležnim tijelima države članice domaćina koja su dostavila dokaze najkasnije dva mjeseca od datuma zahtjeva iz stavka 9. dostave pojedinosti o administrativnim i drugim postupcima koji su pokrenuti na temelju dokaza koje je dostavila država članica domaćin, ili o eventualnim administrativnim kaznama te korektivnim mjerama poduzetim protiv pružatelja usluge servisiranja kredita ili obrazloženu odluku o nepoduzimanju mjera. Ako je postupak pokrenut, nadležna tijela matične države članice redovito obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina o statusu tog postupka.

12. Ako pružatelj usluge servisiranja kredita i dalje krši primjenjive propise, uključujući obveze iz ove Direktive, te nakon što su nadležna tijela države članice domaćina o tome obavijestila njegova matičnu državu članicu, države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice domaćina imaju pravo izreći primjerene administrativne kazne i korektivne mjere kako bi se osigurala usklađenost s ovom Direktivom ako je primjenjivo bilo što od sljedećeg:

- (a) pružatelj usluge servisiranja kredita nije u razumnom roku poduzeo odgovarajuće i učinkovite korake za ispravljanje kršenja; ili
- (b) u hitnom slučaju, ako je potrebno hitno djelovanje kako bi se riješila ozbiljna prijetnja kolektivnim interesima dužnika.

Nadležna tijela države članice domaćina mogu izreći administrativne kazne i korektivne mjere iz prvog podstavka neovisno o bilo kojim administrativnim kaznama i korektivnim mjerama koje su već izrekla nadležna tijela matične države članice.

Osim toga, nadležna tijela države članice domaćina mogu zabraniti daljnje aktivnosti pružatelja usluge servisiranja kredita koji krši primjenjive propise, uključujući obveze iz ove Direktive, dok nadležno tijelo matične države članice ili pružatelj usluge servisiranja kredita ne poduzme odgovarajuće korake kako bi se ispravilo kršenje.

GLAVA III.

KUPCI KREDITA

Članak 15.

Pravo na informacije o pravima vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili o samom ugovoru o neprihodonosnom kreditu

1. Države članice osiguravaju da kreditna institucija potencijalnom kupcu kredita dostavlja potrebne informacije o pravima vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili o samom ugovoru o neprihodonosnom kreditu te, ako je primjenjivo, o kolateralu, kako bi se potencijalnom kupcu kredita omogućilo da provede vlastitu procjenu vrijednosti prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu te o vjerojatnosti povrata vrijednosti tog ugovora prije sklapanja ugovora o prijenosu prava tog vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu, osiguravajući pritom zaštitu informacija koje je kreditna institucija učinila dostupnima i povjerljivost poslovnih podataka.

2. Države članice zahtijevaju da kreditne institucije koje na kupca kredita prenose prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili sam ugovor o neprihodonosnom kreditu dvaput godišnje nadležna tijela države članice domaćina imenovana u skladu s člankom 21. stavkom 3. ove Direktive te nadležna tijela iz članka 4. stavka 5. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²²⁾ obavješćuju barem o sljedećem:

- (a) identifikacijskoj oznaci pravnog subjekta kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19., ili ako takva oznaka ne postoji, o:
 - i. identitetu kupca kredita ili članova upravljačkog ili administrativnog tijela kupca kredita i osoba koje imaju kvalificirane udjele u kupcu kredita u smislu članka 4. stavka 1. točke (36) Uredbe (EU) br. 575/2013; i
 - ii. adresi kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19.;

⁽²²⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

- (b) ukupnom nepodmirenom iznosu prenesenih prava vjerovnika iz ugovorâ o neprihodonosnom kreditu ili samih prenesenih ugovora o neprihodonosnom kreditu;
 - (c) broj i veličina prava vjerovnika iz prenesenih ugovorâ o neprihodonosnom kreditu ili samih prenesenih ugovora o neprihodonosnom kreditu;
 - (d) uključuje li prijenos prava vjerovnika iz ugovorâ o neprihodonosnom kreditu ili samih ugovora o neprihodonosnom kreditu sklopljenih s potrošačima i vrste imovine kojom su osigurani ugovori o neprihodonosnim kreditu, ako je primjenjivo.
3. Nadležna tijela iz stavka 2. mogu od kreditnih institucija zahtijevati da informacije iz tog stavka dostavljaju tromjesečno kad god to smatraju potrebnim, među ostalim radi boljeg praćenja velikog broja prijenosa do kojih može doći tijekom kriznog razdoblja.
4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice domaćina bez odgode nadležnim tijelima matične države članice kupca kredita dostavljaju informacije iz stavaka 2. i 3. kao i sve druge informacije koje mogu smatrati potrebnima za obavljanje njihovih funkcija i dužnosti u skladu s ovom Direktivom.
5. Stavci od 1. do 4. ovog članka primjenjuju se u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725.

Članak 16.

Provedbeni tehnički standardi za obrasce za podatke

1. EBA izrađuje provedbene tehničke standarde u kojima se određuju obrasci koje kreditne institucije trebaju koristiti za slanje informacija iz članka 15. stavka 1. kako bi kupcima kredita dostavili detaljne informacije o svojim kreditnim izloženostima u knjizi pozicija kojima se ne trguje radi analize, financijske dubinske analize i utvrđivanja vrijednosti prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu.
2. EBA u nacrtu provedbenih tehničkih standarda iz stavka 1. ovog članka utvrđuje polja s podacima, među ostalim koja su polja s podacima obvezna, i način obrade podataka za povjerljive informacije kako je utvrđeno u članku 15. stavku 1.
3. Nacrt provedbenih tehničkih standarda razmjeran je vrsti i veličini kreditâ i portfelja kreditâ.
4. Prilikom pripreme nacrtâ provedbenih tehničkih standarda iz stavka 1. EBA uzima u obzir sve od sljedećeg:
- (a) postojeće tržišne prakse u razmjeni podataka između kupaca i prodavatelja;
 - (b) povratne informacije dobivene od korisnika o njihovu iskustvu korištenja postojećih EBA-inih predložaka za transakcije s neprihodonosnim kreditima;
 - (c) postojeće slične zahtjeve na razini država članica;
 - (d) važnost maksimalnog smanjenja troškova obrade za kreditne institucije i kupce kredita.
5. EBA nacрте provedbenih tehničkih standarda iz stavka 1. dostavlja Komisiji do 29. rujna 2022.
6. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz stavka 1. u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. Obrasci za podatke upotrebljavaju se za transakcije koje se odnose na kredite odobrene 1. srpnja 2018. ili nakon tog datuma, a koji postanu neprihodonosni nakon 28. prosinca 2021. Za kredite odobrene između 1. srpnja 2018. i datuma stupanja na snagu provedbenih tehničkih standarda iz stavka 1. kreditne institucije popunjavaju obrazac za podatke i navode informacije koje su im već dostupne.

8. Države članice osiguravaju da kreditne institucije primjenjuju provedbene tehničke standarde iz stavka 6. i na prijenos prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu na druge kreditne institucije. Kreditne institucije obrasce za podatke upotrebljavaju za pružanje informacija među kreditnim institucijama samo u slučajevima kada postoji prijenos prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu.

Članak 17.

Obveze kupaca kredita

1. Države članice osiguravaju da:

- (a) kupac kredita koji ima prebivalište u Uniji odnosno koji ima registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji imenuje subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. ili pružatelja usluge servisiranja kredita radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita u pogledu prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu sklopljenog s potrošačima;
- (b) ako kupac kredita nema prebivalište u Uniji odnosno nema registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19. stavkom 1. imenuje subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. ili pružatelja usluge servisiranja kredita, osim ako je sam predstavnik subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii., radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita u pogledu prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu sklopljenog s:
 - i. fizičkim osobama, uključujući potrošače i samozaposlene osobe;
 - ii. mikro, malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi), kako su definirana u članku 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ ⁽²³⁾;

Države članice domaćini mogu proširiti zahtjev iz prvog podstavka na druge ugovore o kreditu.

2. Države članice osiguravaju da kupac kredita ne podliježe dodatnim zahtjevima za kupnju prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu, osim onima koji su utvrđeni nacionalnim propisima kojima se prenosi ova Direktiva ili odredbama primjenjivog prava o zaštiti potrošača, ugovornog prava, građanskog prava ili kaznenog prava. Države članice osiguravaju da se relevantno pravo Unije i nacionalno pravo, posebno ono koje se odnosi na provedbu ugovora, zaštitu potrošača, prava dužnika, odobravanje kredita, pravila o bankovnoj tajni i kazneno pravo, nastavi primjenjivati na kupca kredita nakon prijenosa prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili samog ugovora o kreditu na kupca kredita. Prijenos prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili samog ugovora o kreditu na kupca kredita ne utječe na razinu zaštite potrošača i drugih dužnika propisanu pravom Unije i nacionalnim pravom te pravilima o nesolventnosti, ne dovodeći u pitanje nacionalna i međunarodna pravila o zadužnicama i mjenicama.

3. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje nacionalne ovlasti u pogledu kreditnih registara, uključujući ovlast da se od kupaca kredita zahtijevaju informacije o pravima vjerovnika iz ugovora o kreditu ili samom ugovoru o kreditu i njegovu izvršenju.

4. Države članice mogu dopustiti kupcima kredita da angažiraju fizičke osobe za servisiranje ugovora o kreditu koje su kupili. Te fizičke osobe podliježu nacionalnom regulatornom i nadzornom režimu te ne uživaju slobodu obavljanja aktivnosti servisiranja kredita u drugoj državi članici koja je predviđena ovom Direktivom.

⁽²³⁾ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

5. Države članice osiguravaju da imenovani pružatelj usluge servisiranja kredita ili subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. u ime kupca kredita ispunjava obveze kojima kupac kredita podliježe u skladu sa stavkom 2. ovog članka te člancima 18. i 20. Ako pružatelj usluge servisiranja kredita ili subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. nije imenovan, kupac kredita ili njegov predstavnik i dalje podliježu tim obvezama.

Države članice mogu zahtijevati da imenovani pružatelj usluge servisiranja kredita ili subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. u ime kupca kredita ispunjava obveze kojima kupac kredita podliježe u skladu s nacionalnim pravom, uključujući u odnosu na stavak 3. ovog članka.

Članak 18.

Angažiranje pružatelja usluga servisiranja kredita ili drugih subjekata

1. Ako kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19. imenuje subjekt iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. ili pružatelja usluge servisiranja kredita radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita u vezi s prenesenim pravima vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samim ugovorom o neprihodonosnom kreditu, države članice zahtijevaju da kupac kredita ili njegov predstavnik obavijesti nadležna tijela svoje matične države članice o identitetu i adresi subjekta iz članka 2. stavka 5. točke (a) podtočke i. ili podtočke iii. ili pružatelja usluge servisiranja kredita, najkasnije da datum početka obavljanja aktivnosti servisiranja kredita.

2. Ako kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19. imenuje subjekt koji nije onaj o kojem je poslana obavijest u skladu sa stavkom 1. ovog članka, o tome obavješćuje nadležna tijela svoje matične države članice najkasnije na datum te promjene te navodi identitet i adresu novog subjekta kojeg je imenovao radi obavljanja aktivnosti servisiranja kredita u vezi s prenesenim pravima vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samim ugovorom o neprihodonosnom kreditu.

3. Države članice zahtijevaju da nadležna tijela matične države članice kupca kredita bez nepotrebne odgode nadležnim tijelima države članice domaćina, nadležnim tijelima države članice u kojoj je kredit odobren i nadležnim tijelima matične države članice novog pružatelja usluge servisiranja kredita dostave informacije primljene u skladu sa stavcima 1. i 2.

Članak 19.

Predstavnik kupca ugovora o kreditu iz treće zemlje

1. Ako je sklopljen prijenos prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu, države članice propisuju da kupac kredita koji nema prebivalište u Uniji odnosno nema registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji u pisanom obliku imenuje predstavnika koji ima prebivalište Uniji odnosno koji ima registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, glavni ured u Uniji.

2. Nadležna tijela obraćaju se predstavniku iz stavka 1. kada i kupcu kredita ili umjesto njega sa svim pitanjima koja se odnose na postupanje koje je kontinuirano usklađeno s ovom Direktivom i predstavnik je u cijelosti odgovoran za ispunjenje obveza kojima kupac kredita podliježe u skladu s nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva.

*Članak 20.***Prijenos prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu koji obavlja kupac kredita i obavješćivanje nadležnih tijela**

1. Države članice zahtijevaju da kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19., koji prenose prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili sam ugovor o neprihodonosnom kreditu, dvaput godišnje obavješćuju nadležna tijela njegove matične države članice o identifikacijskoj oznaci pravnog subjekta novog kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19. ili, ako takva oznaka ne postoji, o:

- (a) identitetu novog kupca kredita ili, ako je to primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19., ili članova upravljačkog ili administrativnog tijela novog kupca kredita ili njegova predstavnika i osoba koje imaju kvalificirane udjele u novom kupcu kredita ili njegovu predstavniku u smislu članka 4. stavka 1. točke (36) Uredbe (EU) br. 575/2013; i
- (b) adresi novog kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19.

Osim toga, kupac kredita ili njegov predstavnik obavješćuje nadležna tijela svoje matične države članice barem o:

- (a) ukupnom nepodmirenom iznosu prenesenih prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samih prenesenih ugovora o neprihodonosnom kreditu;
 - (b) broju i veličini prenesenih prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samih prenesenih ugovora o neprihodonosnom kreditu;
 - (c) uključuje li prijenos prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu sklopljenih s potrošačima i vrste imovine kojom su osigurani ugovori o neprihodonosnom kreditu, ako je primjenjivo.
2. Nadležna tijela iz stavka 1. mogu od kupca kredita ili, ako je to primjenjivo, od njihovih predstavnika imenovanih u skladu s člankom 19., zahtijevati da informacije iz tog stavka dostavljaju tromjesečno kad god ta nadležna tijela to smatraju potrebnim, među ostalim radi boljeg praćenja velikog broja prijenosa do kojih može doći tijekom kriznog razdoblja.
3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela iz stavaka 1. i 2. bez odgode prosljeđuju informacije primljene u skladu s tim stavcima nadležnim tijelima države članice domaćina i nadležnim tijelima matične države članice novog kupca kredita.

GLAVA IV.

NADZOR*Članak 21.***Nadzor koji provode nadležna tijela**

1. Države članice osiguravaju da su pružatelji usluge servisiranja kredita i, ako je primjenjivo, izvoditelji servisiranja kredita kojima se aktivnosti servisiranja kredita eksternaliziraju u skladu s člankom 12., kontinuirano usklađeni s nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva te osiguravaju da te aktivnosti podliježu odgovarajućem nadzoru koji nadležna tijela matične države članice provode u cilju ocjene te usklađenosti.

2. Matična država članica kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19. osigurava da su nadležna tijela iz stavka 1. ovog članka odgovorna za nadzor izvršenja obveza kupca kredita iz članka 10. i članaka od 17. do 20. ili, ako je primjenjivo, njegovog predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19.

3. Države članice imenuju nadležna tijela odgovorna za obavljanje funkcija i dužnosti u skladu s nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva.

4. Ako imenuju najmanje dva nadležna tijela u skladu sa stavkom 3., države članice određuju zadaće svakog pojedinog nadležnog tijela i imenuju jedno od njih kao jedinstvenu točku pristupanja za sve potrebne razmjene i interakciju s nadležnim tijelima matične države članice ili države članice domaćina.

5. Države članice osiguravaju uvođenje primjerenih mjera na temelju kojih nadležna tijela imenovana u skladu sa stavkom 3. ovog članka mogu od kupca kredita ili njihovih predstavnika imenovanih u skladu s člankom 19., pružatelja usluge servisiranja kredita, izvoditelja servisiranja kredita kojima je pružatelj usluge servisiranja kredita eksternalizirao aktivnosti servisiranja kredita u skladu s člankom 12., dužnika ili bilo koje druge osobe ili javnog tijela, dobiti informacije potrebne za obavljanje sljedećih zadaća:

- (a) ocjene kontinuirane usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva;
- (b) istrage mogućih povreda tih zahtjeva;
- (c) izricanja administrativnih kazni i korektivnih mjera u skladu s nacionalnim odredbama kojima se prenosi članak 23.

6. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imenovana u skladu sa stavkom 3. imaju na raspolaganju stručna znanja, resurse, operativne kapacitete i ovlasti koje su im potrebne za obavljanje funkcija i dužnosti utvrđenih ovom Direktivom.

Članak 22.

Nadzorna uloga i ovlasti nadležnih tijela

1. Države članice osiguravaju da su nadležnim tijelima matične države članice imenovanima u skladu s člankom 21. stavkom 3. dodijeljene sve nadzorne i istražne ovlasti te ovlasti za izricanje sankcija koje su im potrebne za obavljanje funkcija i dužnosti utvrđenih ovom Direktivom, uključujući barem sljedeće:

- (a) ovlast za izdavanje ili odbijanje odobrenja za rad u skladu s člancima 5. i 6.;
- (b) ovlast za oduzimanje odobrenja za rad u skladu s člankom 8.;
- (c) ovlast zabrane bilo koje aktivnosti servisiranja kredita;
- (d) ovlast za provedbu izravne i neizravne inspekcije;
- (e) ovlast za izricanje administrativnih kazni te korektivnih mjera u skladu s nacionalnim odredbama kojima se prenosi članak 23.;
- (f) ovlast za preispitivanje ugovora o eksternalizaciji sklopljenih između pružatelja usluge servisiranja kredita i izvoditelja servisiranja kredita u skladu s člankom 12. stavkom 1.;
- (g) ovlast da od pružatelja usluge servisiranja kredita zahtijevaju da smijene članove svojeg upravljačkog ili administrativnog tijela ako ne ispune zahtjeve iz članka 5. stavka 1. točke (b);
- (h) ovlast da od pružatelja usluge servisiranja kredita zahtijevaju da izmijene ili ažuriraju svoje unutarnje upravljačke aranžmane i mehanizme unutarnje kontrole kako bi se djelotvorno osiguralo poštovanje prava dužnika u skladu s propisima kojima se uređuje ugovor o kreditu;

- (i) ovlast da od pružatelja usluge servisiranja kredita zahtijevaju da izmijene ili ažuriraju svoje politike donesene kako bi se osiguralo pravedno i savjesno postupanje s dužnicima te evidentiranje i rješavanje pritužbi dužnika;
- (j) ovlast da zatraže dodatne informacije u vezi s prijenosom prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili samog ugovora o neprihodonosnom kreditu.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice domaćina imenovana u skladu s člankom 21. stavkom 3. i države članice u kojoj je odobren kredit, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica, dobiju sve potrebne ovlasti za izvršavanje svojih funkcija i dužnosti utvrđenih ovom Direktivom.

3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice barem jedanput godišnje, primjenjujući pristup temeljen na riziku, procijene ispunjava li pružatelj usluge servisiranja kredita zahtjeve iz članka 5. stavka 1. točaka od (e) do (h).

4. Države članice određuju opseg procjene iz stavka 3. uzimajući u obzir veličinu, vrstu, razmjer i složenost djelatnosti dotičnog pružatelja usluge servisiranja kredita.

5. Nadležna tijela matične države članice obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina ili države članice u kojoj je odobren kredit, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica, o rezultatima procjene iz stavka 3. na zahtjev jednog od tih nadležnih tijela ili ako nadležna tijela matične države članice to smatraju primjerenim. Nadležna tijela matične države članice pojedinosti svih izrečenih administrativnih kazni ili korektivnih mjera uvijek proslijeđuju nadležnim tijelima države članice domaćina i, prema potrebi, države članice u kojoj je kredit odobren, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica.

6. Države članice osiguravaju da pri provedbi procjene iz stavka 3. nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina te države članice u kojoj je odobren kredit, ako ona nije ista kao država članica domaćin i matična država članica, razmjenjuju sve informacije koje im omogućuju da obavljaju svoje funkcije i dužnosti utvrđene ovom Direktivom.

7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela matične države članice mogu od pružatelja usluge servisiranja kredita, izvoditelja servisiranja kredita ili kupca kredita ili njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19. koji ne ispunjavaju zahtjeve iz nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva, zahtijevati da u ranoj fazi poduzmu sve potrebne radnje ili korake radi usklađenja s tim propisima.

Članak 23.

Administrativne kazne i korektivne mjere

1. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica da utvrđuju kaznene sankcije, države članice utvrđuju pravila o primjerenim administrativnim kaznama i korektivnim mjerama koje se primjenjuju barem u sljedećim situacijama:

- (a) pružatelj usluge servisiranja kredita ne ispunjava zahtjev predviđen nacionalnim odredbama kojima se prenosi članak 11. ili je sklopio ugovor o eksternalizaciji kojim se krše nacionalne odredbe kojima se prenosi članak 12. ili izvoditelj servisiranja kredita kojem su aktivnost servisiranja kredita bile eksternalizirane počini ozbiljno kršenje primjenjivih pravnih odredaba, uključujući nacionalne odredbe kojima se prenosi ova Direktiva;
- (b) upravljačkim aranžmanima i mehanizmima unutarnje kontrole pružatelja usluge servisiranja kredita kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1. točki (e) ne jamči se poštovanje dužnikovih prava i propisa o zaštiti osobnih podataka;
- (c) politika pružatelja usluge servisiranja kredita nije odgovarajuća za pravilno postupanje prema dužnicima kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1. točki (f);
- (d) unutarnjim postupcima pružatelja usluge servisiranja kredita kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1. točki (g) ne propisuje se evidencija i obrada pritužbi dužnika u skladu s obvezama utvrđenima nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva;

- (e) kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19. ne dostavlja informacije predviđene nacionalnim propisima kojima se prenose članci 18. i 20.;
- (f) kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19. ne ispunjava zahtjev predviđen nacionalnim propisima kojima se prenosi članak 17.;
- (g) kupac kredita ne ispunjava zahtjev predviđen nacionalnim propisima kojima se prenosi članak 19.;
- (h) kreditna institucija ne dostavlja informacije predviđene nacionalnim propisima kojima se prenosi članak 15.;
- (i) pružatelj usluge servisiranja kredita dopušta jednoj ili više osoba koje ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 5. stavka 1. točke (b) da postanu ili ostanu članovi njegova upravljačkog ili administrativnog tijela;
- (j) pružatelj usluge servisiranja kredita ne ispunjava zahtjeve predviđene nacionalnim propisima kojima se prenosi članak 24.;
- (k) kupac kredita ili, ako je primjenjivo, pružatelj usluge servisiranja kredita ili bilo koji subjekt naveden u članku 2. stavku 5. točki (a) podtočki i. ili podtočki iii. ne poštuje nacionalne odredbe kojima se prenosi članak 10.;
- (l) pružatelj usluge servisiranja kredita prima i drži sredstva dužnika kada to nije dopušteno u državi članici u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b);
- (m) pružatelj usluge servisiranja kredita ne ispunjava zahtjeve predviđene nacionalnim propisima kojima se prenosi članak 6. stavak 2.

2. Administrativne kazne i korektivne mjere iz stavka 1. moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće i uključivati barem sljedeće:

- (a) oduzimanje odobrenja za obavljanje djelatnosti pružatelja usluge servisiranja kredita;
- (b) nalog kojim se od kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19. zahtijeva da ispravi kršenje, prestane s takvim postupanjem i da takvo postupanje više ne ponovi;
- (c) administrativne novčane kazne.

3. Države članice osiguravaju učinkovitu provedbu administrativnih kazni i korektivnih mjera.

4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela, pri određivanju vrste administrativnih kazni ili korektivnih mjera i iznosa administrativnih novčanih kazni, uzmu u obzir relevantne okolnosti, uključujući sljedeće:

- (a) ozbiljnost i trajanje povrede;
- (b) razinu odgovornosti pružatelja usluge servisiranja kredita, kupca kredita ili, ako je primjenjivo, njegova predstavnika imenovanog u skladu s člankom 19., odgovornog za povredu;
- (c) financijsku snagu pružatelja usluge servisiranja kredita ili kupca kredita odgovornog za povredu, na koju među ostalim upućuje ukupni promet pravne osobe ili godišnji dohodak fizičke osobe;
- (d) značaj ostvarene dobiti ili gubitaka koje je pružatelj usluge servisiranja kredita, kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19., odgovoran za povredu izbjegao zbog povrede, u mjeri u kojoj je tu dobit ili gubitke moguće utvrditi;
- (e) gubitke koje su zbog povrede pretrpjele treće strane, u mjeri u kojoj ih je moguće utvrditi;
- (f) razinu suradnje pružatelja usluge servisiranja kredita ili kupca kredita odgovornog za povredu s nadležnim tijelima;
- (g) prethodne povrede koje je počinio pružatelj usluge servisiranja kredita, kupac kredita ili, ako je primjenjivo, njegov predstavnik imenovan u skladu s člankom 19., odgovoran za povredu;
- (h) sve stvarne ili moguće sistemske posljedice povrede.

5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela mogu primjenjivati administrativne kazne i korektivne mjere iz stavka 2. i na članove uprave ili upravnog tijela i druge osobe koje su prema nacionalnom pravu odgovorne za povredu.
6. Države članice osiguravaju da nadležna tijela, prije donošenja odluke o izricanju administrativnih kazni ili korektivnih mjera iz stavka 2. ovog članka, pruže dotičnom pružatelju usluge servisiranja kredita, kupcu kredita ili, ako je primjenjivo, njegovu predstavniku imenovanom u skladu s člankom 19., mogućnost da bude saslušan.
7. Države članice osiguravaju da su sve odluke kojima se izriču administrativne kazne ili korektivne mjere iz stavka 2. propisno obrazložene i da se na njih može uložiti žalba.
8. Države članice mogu odlučiti da neće donijeti pravila za administrativne kazne za povrede koje su podložne kaznenim sankcijama prema njihovom nacionalnom pravu. U tom slučaju države članice Komisiji priopćuju relevantne odredbe kaznenog prava.

GLAVA V.

ZAŠTITNE MJERE I OBVEZA SURADNJE

Članak 24.

Pritužbe

1. Države članice osiguravaju da pružatelji usluge servisiranja kredita uspostavljaju i vode djelotvorne i transparentne postupke za rješavanje pritužbi dužnika.
2. Države članice osiguravaju da pružatelji usluge servisiranja kredita pritužbe obrađuju besplatno te da vode evidenciju o pritužbama i mjerama koje su poduzete radi njihova rješavanja.
3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela utvrđuju i objavljuju postupak za obradu pritužbi dužnika u vezi s kupcima kredita, pružateljima usluge servisiranja kredita i izvoditeljima servisiranja kredita te osiguravaju da ih obrađuju odmah po primitku.

Članak 25.

Zaštita osobnih podataka

Obrada osobnih podataka za potrebe ove Direktive provodi se u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725.

Članak 26.

Suradnja nadležnih tijela

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela iz članaka 8., 13., 14., 15., 18., 20. i 22. međusobno surađuju kad god je to potrebno za obavljanje njihovih funkcija i dužnosti ili izvršavanje njihovih ovlasti na temelju nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva. Ta nadležna tijela koordiniraju svoja djelovanja kako bi se izbjeglo moguće dupliciranje i preklapanje u primjeni nadzornih ovlasti i administrativnih kazni i korektivnih mjera u prekograničnim predmetima.
2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela, na zahtjev i bez nepotrebne odgode, međusobno dostavljaju informacije potrebne za obavljanje njihovih funkcija i dužnosti na temelju nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva.

3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela koja pri obavljanju svojih funkcija i dužnosti u skladu s ovom Direktivom zaprimaju povjerljive informacije koriste te informacije samo tijekom obavljanja svojih funkcija i dužnosti u okviru nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva. Razmjena informacija među nadležnim tijelima podliježe obvezi čuvanja poslovne tajne kako je navedeno u članku 76. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁴⁾.
4. Države članice osiguravaju da obvezi čuvanja poslovne tajne podliježu sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela, kao i revizori ili stručnjaci koji djeluju u ime nadležnih tijela.
5. Države članice poduzimaju potrebne administrativne i organizacijske mjere za olakšavanje suradnje predviđene ovim člankom.
6. EBA olakšava razmjenu informacija među nadležnim tijelima u državama članicama i promiče njihovu suradnju.

GLAVA VI.

IZMJENE

Članak 27.

Izmjene Direktive 2008/48/EZ

Direktiva 2008/48/EZ mijenja se kako slijedi:

1. umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Informacije o izmjeni uvjeta ugovora o kreditu

Ne dovodeći u pitanje druge obveze predviđene ovom Direktivom, države članice osiguravaju da prije izmjene uvjeta ugovora o kreditu vjerovnik potrošaču dostavi sljedeće informacije:

- (a) jasan opis predloženih izmjena i, prema potrebi, potrebe za suglasnošću potrošača ili izmjena koje su uvedene po sili zakona;
- (b) rokove za provedbu izmjena iz točke (a);
- (c) načine pritužbe koji su potrošaču na raspolaganju u pogledu izmjena iz točke (a);
- (d) rok za podnošenje pritužbe;
- (e) naziv i adresu nadležnog tijela kojem potrošač može uputiti pritužbu.”;

2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 16.a

Neplaćene obveze i ovrha

1. Države članice zahtijevaju da vjerovnici raspolažu odgovarajućim politikama i postupcima kako bi se, prema potrebi, izvršilo razumno restrukturiranje prije pokretanja ovršnog postupka. Takvim mjerama restrukturiranja uzimaju se u obzir, među ostalim, okolnosti potrošača, a mogu, među ostalim, obuhvaćati:

- (a) potpuno ili djelomično refinanciranje ugovora o kreditu;

⁽²⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

(b) izmjenu postojećih uvjeta ugovora o kreditu, što, među ostalim, može uključivati:

- i. produljenje roka trajanja ugovora o kreditu;
- ii. promjenu vrste ugovora o kreditu;
- iii. odgodu plaćanja cijele obročne otplate ili njezina dijela za određeno razdoblje;
- iv. promjenu kamatne stope;
- v. ponudu odgode plaćanja;
- vi. djelomične otplate;
- vii. konverziju valute;
- viii. djelomičan oprost i konsolidaciju duga.

2. Popis mogućih mjera restrukturiranja utvrđen u stavku 1. točki (b) ne dovodi u pitanje pravila utvrđena u nacionalnom pravu i od država članica ne zahtijeva da u svojem nacionalnom pravu predvide sve te mjere.

3. Države članice mogu zahtijevati da, ako je vjerovniku dopušteno odrediti i nametnuti potrošaču plaćanje naknada koje proizlaze iz neispunjavanja obveza, te naknade ne smiju biti veće nego što je to potrebno da bi se vjerovnik kompenzirao za troškove koji su nastali kao posljedica neispunjavanja obveza.

4. Države članice mogu dopustiti vjerovnicima nametanje dodatnih naknada potrošačima u slučaju neispunjavanja obveza. U tom slučaju, države članice utvrđuju gornju granicu iznosa tih naknada.”;

3. članak 22. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako ova Direktiva sadržava usklađene odredbe, države članice ne smiju u svojem nacionalnom pravu zadržati odredbe niti u njega uvoditi nove odredbe koje odstupaju od odredaba utvrđenih ovom Direktivom. Međutim, članak 16.a stavci 3. i 4. ne sprečavaju države članice da zadrže ili uvedu strože odredbe radi zaštite potrošača.”.

Članak 28.

Izmjene Direktive 2014/17/EU

Direktiva 2014/17/EU mijenja se kako slijedi:

1. umeće se sljedeći članak:

„Članak 27.a

Informacije o izmjeni uvjeta ugovora o kreditu

Ne dovodeći u pitanje druge obveze predviđene ovom Direktivom, države članice osiguravaju da prije izmjene uvjeta ugovora o kreditu vjerovnik potrošaču dostavi sljedeće informacije:

- (a) jasan opis predloženih izmjena i, prema potrebi, potrebe za suglasnošću potrošača ili izmjena koje su uvedene po sili zakona;
- (b) rokove za provedbu izmjena iz točke (a);
- (c) načine pritužbe koji su potrošaču na raspolaganju u pogledu izmjena iz točke (a);
- (d) rok za podnošenje pritužbe;
- (e) naziv i adresu nadležnog tijela kojem potrošač može uputiti pritužbu.”;

2. članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice zahtijevaju da vjerovnici raspolažu odgovarajućim politikama i postupcima kako bi se, prema potrebi, izvršilo razumno restrukturiranje prije pokretanja ovršnog postupka. Takvim mjerama restrukturiranja uzimaju se u obzir, među ostalim, okolnosti potrošača, a mogu, među ostalim, obuhvaćati:

(a) potpuno ili djelomično refinanciranje ugovora o kreditu;

(b) izmjenu postojećih uvjeta ugovora o kreditu, što, među ostalim, može uključivati:

- i. produljenje roka trajanja ugovora o kreditu;
- ii. promjenu vrste ugovora o kreditu;
- iii. odgodu plaćanja cijele obročne otplate ili njezina dijela za određeno razdoblje;
- iv. promjenu kamatne stope;
- v. ponudu odgode plaćanja;
- vi. djelomične otplate;
- vii. konverziju valute;
- viii. djelomičan oprost i konsolidaciju duga.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Popis mogućih mjera restrukturiranja utvrđen u stavku 1. točki (b) ne dovodi u pitanje pravila utvrđena u nacionalnom pravu i od država članica ne zahtijeva da u svojem nacionalnom pravu predvide sve te mjere.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 28.a

Ustup prava vjerovnika ili samog ugovora o kreditu

1. U slučaju da se trećoj strani ustupe prava vjerovnika iz ugovora o kreditu ili sam ugovor o kreditu, potrošač ima pravo pozivati se na sva prava na obranu u odnosu na novog vjerovnika koja su mu bila dostupna u odnosu na izvornog vjerovnika, uključujući i pravo na prijeboj ako je to dopušteno u predmetnoj državi članici.

2. Potrošača se mora obavijestiti o ustupu prava iz stavka 1., osim ako izvorni vjerovnik, na temelju dogovora s primateljem, nastavi pružati kreditne usluge potrošaču.”.

GLAVA VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni Odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁵⁾.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

*Članak 30.***Evaluacija**

1. Do 29. prosinca 2026. Komisija provodi evaluaciju ove Direktive i podnosi izvješće o glavnim rezultatima Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Evaluacija sadržava barem sljedeće podatke:

- (a) broj ovlaštenih pružatelja usluge servisiranja kredita u Uniji i broj pružatelja usluge servisiranja kredita koji svoje usluge pružaju u državi članici domaćinu;
- (b) broj prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu ili broj ugovora o neprihodonosnom kreditu koje su od kreditnih institucija kupili kupci kredita koji imaju prebivalište u Uniji odnosno koji imaju registrirano sjedište ili, ako prema svojem nacionalnom pravu nemaju registrirano sjedište, glavni ured u istoj državi članici kao i kreditna institucija ili u državi članici različitoj od one kreditne institucije ili izvan Unije;
- (c) ocjenu postojećeg rizika pranja novca i financiranja terorizma povezanog s aktivnostima koje provode pružatelji usluge servisiranja kredita i kupci kredita;
- (d) ocjenu suradnje nadležnih tijela na temelju članka 26.

2. Ako se u evaluaciji utvrde znatni problemi s primjenom ove Direktive, u izvješću navodi na koji način Komisija namjerava riješiti utvrđene probleme, uključujući faze i roкове potencijalnog preispitivanja.

*Članak 31.***Klauzula o preispitivanju**

Ne dovodeći u pitanje zakonodavne ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća, Komisija do 29. prosinca 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o:

- (a) primjerenosti regulatornog okvira u pogledu mogućeg uvođenja gornjih granica za naknade koje proizlaze iz neispunjavanja obveza primjenjivih na ugovore o kreditu sklopljene s:
 - i. fizičkim osobama za potrebe povezane s trgovinskom, poslovnom ili profesionalnom djelatnošću tih fizičkih osoba;
 - ii. MSP-ovima kako su definirani u članku 2. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;
 - iii. bilo kojim dužnikom, pod uvjetom da za kredit jamči fizička osoba ili da je osiguran imovinom ili vlasništvom koje pripada toj fizičkoj osobi;
- (b) relevantnim aspektima ugovora o kreditu, uključujući eventualne mjere odgode naplate, sklopljenih s:
 - i. fizičkim osobama za potrebe povezane s trgovinskom, poslovnom ili profesionalnom djelatnošću tih fizičkih osoba;
 - ii. MSP-ovima, kako su definirani u članku 2. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;
 - iii. bilo kojim dužnikom, pod uvjetom da za kredit jamči fizička osoba ili da je osiguran imovinom ili vlasništvom koje pripada toj fizičkoj osobi;
- (c) potrebi i izvedivosti razvoja provedbenih ili regulatornih tehničkih standarda ili drugih primjerenih načina za uvođenje zajedničkih formata za obavješćivanje dužnika u skladu s člankom 10. stavkom 2. te o mjerama odgode naplate.

Uz izvješće iz prvog stavka prema potrebi se prilaže zakonodavni prijedlog.

Članak 32.**Prenošenje**

1. Države članice do 29. prosinca 2023. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.
2. One primjenjuju mjere iz stavka 1. od 30. prosinca 2023.

Odstupajući od prvog podstavka, subjektima koji u skladu s nacionalnim pravom na datum 30. prosinca 2023. već obavljaju aktivnosti servisiranja kredita dopušteno je nastaviti obavljati te aktivnosti u njihovoj matičnoj državi članici do 29. lipnja 2024. ili do datuma dobivanja odobrenja u skladu s ovom Direktivom, ovisno o tome što nastupi ranije.

Države članice koje već imaju uspostavljene režime koji su jednakovrijedni ili stroži od onih uspostavljenih ovom Direktivom za aktivnosti servisiranja kredita mogu dopustiti subjektima koji već obavljaju aktivnosti servisiranja kredita u skladu s tim režimima na datum 30. prosinca 2023. da ih se nacionalnim propisima kojima se prenosi ova Direktiva automatski prizna kao ovlaštene pružatelje usluge servisiranja kredita.

3. Kada države članice donose mjere iz stavka 1., one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 33.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 34.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 24. studenoga 2021.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednik
A. LOGAR